

ELŐFIZETÉS

MELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hára 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 26 korona.
Egy hára 2 k. 40 f.

MEGJEGYZÉS:
Árban benne van a postaköltség is, minden következéskor 10 fillér.

Műkiadó sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 367.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

FELELKÖS SZERKESZTŐ:
Staubert József.

Péntek, július 17.

Mai számunk főbb közleményei:

- Veszérelkek: Forradalmi hangulat.
- A képviselőház ülése.
- A temesvári választás.
- Kormánybiztos Nagyváradon.
- Az iskolaszék ülése.
- A pápa haláltusája.
- Az aradmegyei képviselők.
- Kállay Béni temetése.
- Lesz-e felosztás?
- Az egész ország az ellenségen.
- A királygyilkosság titkaiból.
- Háromezer arató sztrájkja.
- Tárca: Századvégi csoda. Irta: Pellisek Eugénia.
- Csarnok: Káprázatok. Irta: Timár Szaniszló.

Forradalmi hangulat.

Arad, július 16.

Bécsi forrásból, ahol nagyon figyelik a magyar viszonyokat, s ahonnan olykor éles szavakkal bírálják le bennünket s bírálják különösen a most folyó obstrukciót, a következő figyelemre méltó sorokat kapjuk:

Az az élénk benyomás, melyet *Khuen-Héderváry* gróf tegnapi beszéde a többségre látszólag tett, nem oszlatja el még most sem a kétségeket a helyzet veszélyessége iránt. A magyar miniszterelnök bizonygatta, hogy új választásokra nem gondol.

Ha ezt az eszközt nem akarja felhasználni, akkor hiányzik beszédéből minden további magyarázat tervei felől. Hogyan győzheti le *Khuen* gróf az obstrukciót? Ez az a kérdés, melyre senki sem tud választ adni.

Egő kanócként repült ki az országba

a most folyó parlamenti vitából néhány ingerlő, izgató szó és odáig fejlődtek a dolgok, hogy tegnap forradalom kitörésével fenyegetőztek. Nagy mozgás között válaszolta erre *Khuen-Héderváry*, hogy a magyar történelemben forradalom és abszolutizmus között alternatíva van, és hogy ennél a gondolatnál összeszorul a szíve.

Nem különös, hogy most egyszerre ilyen katasztrófákról beszélnek, erőszakosságról és alkotmányosságáról. Nincs mélyebb jelensége ennek a szónoki dísznek, és bizonyos, hogy ez az üres zaj senkit sem fog megijeszteni. Forradalom Magyarországon! Ez örület volna a legszabadabb alkotmányu, legnagyobb gazdasági haladásu és a monarchia által európai állásában támogatott államban. Magyarország egy politikai felfordulással sokkal többet veszíthet, mint nyerhet és amit megnyerhetne: az elválást Ausztriától, emberi számítás szerint ez a legnagyobb szerencsétlensége volna. Volt már sok forradalom, de egyetlenegy sem volt parlamentárisan kormányzott országban, mely szabadon intézi sorsát, mint Magyarország.

Csaknem komikus dolog elképzelni egy forradalmat olyan népben, mely mostani alkotmányának és a közös intézményeknek köszönheti állami ujjaszületését, politikai erejét és gazdasági megerősödését. Ez a döreség és fenhéjazás forradalma lenne.

Avagy talán az Ausztria elleni gyűlölet, a „hangulat összeegyeztethetetlen-

sége”, mint ezt a francia házassági törvény mondja, ez volna a forradalom indító oka? Akkor fölösleges volna a forradalom, mert két államnak, mely szét akar válni egymástól, ehhez nincs forradalomra szüksége.

Hagyjuk a forradalom és az abszolutizmus gondolatát, a multnak ezen kísérleteit, melyek örökre meghaltak és csak a képzeletben kísértének még. Annyi azonban igaz, hogy a függetlenségi szónoklatok, sem a miniszterelnök kijelentései nem vezetnek a megoldáshoz. *Barabás*, aki teljesen elhódította *Kossuth*tól a vezetést, újólaj kijelentette, hogy a nemzeti követeléseknek csak a közös hadsereg szervezetét kell áldozatul hozni és rögtön béke lesz. Néhány hónappal ezelőtt még *Tisza* gróf és *Andrássy* gróf beszélhettek a katonai vezényleti nyelv egysége érdekében is, most már a miniszterek sem merik az ujjukat se mozdítani az érdekében. Olyan távolságmérő ez, mely mutatja a továbbfejlődés rettenetes gyorsaságát. A katonai követeléseket *Khuen* gróf a függetlenségi pártnak sem meg nem adta, sem meg nem tagadta, és így a hadsereg szervezeti szétdarabolása maradna meg egyedüli eszközként az obstrukció megszüntetésére. Tegyük fel, hogy a katonai kormány nem riadna vissza ettől a döféstől, mely az osztrák-magyar közösség szívének furná át. Mit lehetne vele nyerni?

Ha szerződést kötnek *Barabással*, jön egy új *Barabás*, ki az egyezséget széttepi. A nemzeti izgultság oly nagy, hogy

Századvégi csoda.

Irta: Pellisek Eugénia.

Míg a híres, öreg fiskális, az energikus apa, élt és munkálkodott, gyarapította a szerzett vagyont: addig B. városban a garnison legfessőbb délceg katonája csupán a gyöngéd szívű édes mama célt nem tévesztett közben járásának köszönhető, ha hetenként átrándulva két rövidke órára a következő vonatindulásig, szerelme tárgyánál epekednetett; lerakva a csokrot és fegyvert.

A fiskális papa, egy igen rokonszenves öreg ur volt, teljesen optimista világnézettel.

De dacára az ő tekintélyes uri birtokának, *Mars* vitéz fia iránt absolute semmi simpátiát nem tudott érezni lévén néki, hét gyermeke között, nem kevesebb, mint négy, gondfelhőket képző, kissébb nagyobb lánykája.

Már most, hogy éppen ezen ellenszenves indulat bosszulta meg magát, vagy úgy volt a csillagokban megírva: eldöntetlen maradt, de annyi ténynyé vált, hogy a csillogó uniformis hódító tulajdonosa, az első fegyver és csokor lerakása után nem csekély büszkeséggel ismételhethe Cézár világhírű ígét veni, vidi, vici...

Fájdalom azonban, hogy csupán a bájos *Mártára* s az engedékeny szívű mamára értelmezhethe lángoló szívű hősünk győzelme dicső babérjait, mert a papa ellen már, ki leánya

által fölfedezett érdemeiket az uniformisos io vag körül megérteni nem birt elég fogékony-sággal, hadicselt kellett szőni.

S Amor, a kis hamis istenke, hiába okoskodott. Minden leleményességével kudarcott vallott, önfeláldozását visszautasították. Jogait, melyet a két ifju lény, szerelemtől lángoló szívűkhöz viszonyított, nem akarták elismerni.

Pedig annak a szép katonának a szíve, olyan agyagból volt gyurva, milyen a mai secessziós világban vajmi kevés aranyzinóros dolmány alatt dobog még. Szíve minden csepp vérével szerelmeséjé volt, úgy annyira, hogy nem csupán a sablonos csokrot, de azt a két kis, varázsos csillagot is hajlandó volt érte letenni.

Az apai szigor azonban, mindezt nem méltányolta, elutasította. Mint katona, nem veheti el leányát, mert még hat testvér hátra, hat egyenlő rész; ha pedig leteszi *Halmosy* a kardbotot és állami szolgálatba lép, úgy egy selejtes pálya kezdetén fog állani, s így szintén áhidalhatatlan úr támadna közéjük.

— Nem, soha! — jelentette ki az öreg fiskális, minden erélyességét latba vetve — nem adom a lányomat csak diplomás jogászemberek.

Itt kezdődött a kis *Magda* és *Halmosy* szenvedéseinek kálváriája.

Természetesen, igaz szívű szerelmesekként, nem nyugodtak bele a papa könyörtelen kijelentésébe; sőt annál jobban szerették egymást.

Az apai utalom csak szította szerelmük vulkánikus tüzet.

A szerelem kintzó gyötrelmei, szenvedései megtanították a sneidig katonát imádkozni; a holdvilágos szerelmes, forró, nyári éjszakák pedig, midőn a fű, fa, virág sőt még a levegő is szerelmet lehel, s ő elszakítva imádotjától, szenvedte magánya gyötrelmes, kínjait, megtanulta az asszonyok mesterségét megtanult: sirni...

A leánynak persze ezen fájdalomcsillapítókat nem kellett tanulnia, mester volt benne; s így jobban is kivette belőle a részét.

Lapokra terjedő hosszadalmassággal lehetne ecsetelni a sok esküt, könyárt, s a sóhajok végtelenségét, melyeket a fiskális-papa kegyetlenkedésével okozott.

De mikor, mi is elszavaltuk azokat a nehéz esküket, elsírtuk a hasonló forró könyveket, elrebegettük azokat a lázas imákat: a különbség csupán csak az, hogy egyiket kárpótolja Amor istenke nyilaival okozott sebeiért — egyiket meghallgatják odafön, másikat nem.

Alig, hogy a híres fiskális pár havi betegkedés után örök álomra elszenderült, hamvai még ki sem hültek jól, már is rideg, hivatalos alakok töltötték be az egykor oly nagy hírnévnek örvendő ügyvédi irodát.

S ott kerestek, kutattak, vizsgálták, for-

minden izgató tehetséggel megáldott stréber kezébe kerítene a politikai vezetést és a nemzeti követelések határát mind messzebb tolná. Aki elkészül Barabással, az nirteleniben *Ugronnal* vagy *Polónyival* fogja magát szemben találni és akkor a szerződés és megegyezések politikája nagy fiaskóval végződik.

Az obstrukció megszűnt szerződés képes lenni. Khuen grófnak igaza van, ha az adott szóra utal, melyet nem tartottak meg. Igaz az is, hogy a miniszterelnök indítványait az obstruáló párt egyhangulag elfogadta és hogy emberileg számítva, ilyen előzmények után az obstrukció újbóli kitörése csunya frivolitás. De mit használ ez az erkölcsi érzék? Ugyan mutatkozott-e a népben csak egy picit jele a természetes főlháborodásnak eme játék fölött? Sőt inkább nem lehet-e szímiptomákat észrevenni, melyek azt mutatják, hogy a közönség rokonszenve most sem fordult el az új obstrukció vezetőitől?

Magyarország fölött egy nemzeti lángtenger ömlik el, és a következményeket még be sem lehet látni. A miniszterelnök tegnapi beszéde után a parlament messze van a kibontakozástól és a nép a parlamenti obstrukció gazdasági hátrányait minden ellentmondás nélkül viseli, csak a közös hadsereg nemzeti szervezetével van eltelve. A nagy krízis, mely most tört ki, nem fogja érintetlen hagyni a közös intézményeket és megoldása nehéz áldozatokba fog kerülni. Khuen gróf vasárnap jön Ischibe. Talán fontos elhatározások fognak ekkor ott történni.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítás —

Budapest, július 16.

A függetlenségi párt vezér nélkül maradt. *Kossuth* Ferenc lemondott tegnap az elnökségről és ma elsem jött a Házba. Az árván maradt párt azonban nem busult. Ha csak vezér kell, az van tiz, sőt husz is van. Sőt ma mindannyian vezérek.

A béke és harci párt között azonban végleg kitört az ellentét, és ennek nyílt tanúsága az, hogy *Justh* Gyula ma lemondott összes bi-

gatták a sok pörös iratot; s mindennez nagyon komoly arcot csináltak.

Az özvegy és a sok kisebb, nagyobb gyermek ebből a fontoskodó komoly arcból, persze mit sem értett.

De hát azok a komoly urak végre is megmagyaráztak mindent...

Es a sok gyerekes özvegynek nem volt szin az arcában, midőn gyermekeinek magyarázatul annyit mondott:

— Oda a vagyon és becsület!

De nem! A becsületet megmentették a vagyon árán, amely elveszett.

Ismeritek a jó barátokat, a kik a balsorsban megtagadni oly szivesek, oly készek és nem késnek sosem? Ismeritek a sok alázatos ismerőst is, kik kitüntetésnek vették, ha rájuk mosolyogni elég kegyes valál, míg Fortuna tenyerén horozott? De amint a hullám összezsápm kétségbeesett fejed fölött: ők dobják rád az első követ.

Nos, ezeket a jó barátokat és alázatos ismerősöket, ezen megpróbáltatásokra kiszemelt család is, balsorsának keserű óráiban ismerte föl mind s jött tetemes számának tudatára. De viszont, olyan hü szerető, lámpával kellene keresnünk, ki letépi valáiról az aranyos zsinort, eldobja magától a fényes carryert s oda áll szegény kedvese mellé, midőn már részben ő, részben a sors szeszélye, egyenlővé tette őket.

zottsági tagságáról és lemond a bizottsági tagságáról a békepárt minden tagja.

A harcot pedig folytatta az obstrukciós vezérkar ma is és *Polónyi* és *Rátkay* keményen támadta a miniszterelnöket, a ki azonban ügyesen védekezett. Midőn pedig *Reich* Aladárnak katonazenekari panaszára válaszolt, általános tetszést aratott.

A karzat ma is telve volt; mindennapi vendége mostanában *Márkus* Emilia leányával, a kik a legjobb látványt nyújtják a sivar politikai környezetben.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: *Khuen-Héderváry* Károly gróf miniszterelnök, *Lnkács* László és *Láng* Lajos miniszterek.

Elnök megnyitja az ülést és bejelenti, hogy *Justh* Gyula és *Bizony* Akos lemondtak összes bizottsági tagságukról.

(Katonabanda a Himnusz ellen.)

Reich Aladár a napirend előtt előadja, hogy ő békét akart és ezért nem hozott elő egy felháborító dolgot, de a miniszterelnök tegnapi beszéde után feladta reményét a békére és most elégtételt követel a megsértett nemzeti érzetnek. Elmondja, hogy *Baján* lövészünetpályt tartottak és a pétervárad 70-ik gyalogezred zenekarát felkérték, hogy közreműködjenek. A zenekar azzal az írásos feltétellel akart közreműködni, hogy a tóztok után a magyar himnuszt eljátszani nem szabad. (Nagy zaj a szélbalon)

Polónyi: Gyalázat! Szégyen! Hát a magyar himnuszt itt játszani sem szabad már? (Nagy zaj.)

Reich Aladár hangsúlyozza, mily nagy kincs a nemzetnek a himnusz. Amikor ezt az írásos szerződést megpillantotta... (Felmutatja a szerződést.)

Kristóffy: Ki van aláírva?

Reich: Az aláírás olvashatatlan, de a zenekari intendatúra pecsétje rajta van. A mikor megpillantotta először, akkor ökölbe szorult a keze. O úgy látja, hogy ez az intézkedés a magyar király ellen szól, az ő reá mondott: felköszöntőknél nem akarják a magyar himnuszt játszani. E égtételt kér.

Khuen Héderváry gróf miniszterelnök: Helyteleníti az eljárást, de nem fogadja el a *Reich* motivumát. Utána fog járni a dolognak. És a felvetett kérdést úgy tekint, mint amelyre felelettel tartozik. (Általános helyeslés.)

(Abszolutizmus vagy béke.)

Rátkay László személyes kérdésben szólal fel. Igaz, hogy mondta: ha kell, belemegy az abszolutizmusba, de nem kívánja ezt. Az abszolutizmus alatt pedig az ex-lex választást értette; mert úgy tudja, hogy a miniszterelnök

kész az ex-lexben feloszlalni a Házat. (Nagy zaj jobbról.)

Latinovics: Micsoda ráfogás ez? Nem áll!

Felkiáltások jobbról: Egyszerű ráfogás!

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök: Nagyon sajnálja, hogy *Rátkay* nem olvasta el a beszédét, mert ha elolvasta volna, láthatta volna, hogy semmi olyat nem mondott abból, amit neki *Rátkay* imputál.

(A miniszterelnök szakállá.)

Polónyi Géza szintén személyes kérdésben szólal fel. *Rátkay* szerint tevéleg tévedett, mert a miniszterelnök nemcsak az ex-lexben nem akarja feloszlalni az országgyűlést, hanem az indemnitás megszavazása után sem.

Khuen-Héderváry miniszterelnök helyeslőleg bólint.

Polónyi: A nemzeti kérdésekben, illetve a hadsereg ügyében akar felvilágosítást, mert a miniszterelnök beszédén nem tud eligazodni. Az a legnagyobb rabulisztikával van elmondva. (Általános zajos derűtség.)

Felkiáltások jobbról: Es ezt *Polónyi* mondja?

Polónyi: A miniszterelnök beszéde eszébe juttatja a nyergesujfalusi plébánost, a ki mert sokat vesztett a ferbliben, papi becsületszavára megfogadta, hogy többé nem ferblizik, de később megbánta és így módosította: „Nem ferblizik, ha csak nem vendég valahol, vagy ha ő vendéget nem fogad, vagy ha a körülmények úgy hozzák magukkal.“ (Derűtség.) *Hogy* a miniszterelnök nem hivatkozik a koronára, hanem saját szakállára cselekszik, arra azt feleli, hogy a szakáll még nem közbiztosító, legalább becikkelyezve nincs. (Derűtség.) De ismer egy történelmi szakállt, egy esztergomi püspökét, de ennek szakállát a törvényhozásban kitépték. A miniszterelnökét legfeljebb leborotválták, a borbély már a háta mögött is ül. (Derűtség. Célzás *Borbély* Györgyre.)

(ismét az abszolutizmus.)

Polónyi Géza: A miniszterelnök prokonzul magatartást tanusít. Abszolutizmusról itt senkisék beszél. (Zajos ellenmondások jobbról.) Senki ilyen veszedelmet, vagy pláne forradalmat nem akar. (Zajos ellenmondások jobbról.)

Kristóffy József: Önök forradalomba kergetik az országot. (Oriási zaj.)

Szatmári Mór: Nem mi kergetjük! Nem mi!

Kristóffy: Önök emlegetik az abszolutiz-

must! (Nagy zaj.)

Polónyi kérdi, hogy lemondott-e a magyar nemzet a magyar szolgálati nyelvről?

Felkiáltások jobbról: Nem mondott le!

Kende Péter: Soha sem mondott le! De ne erőszakoskodjanak!

Polónyi: Ők tehát a törvény végrehajtását követelik.

Kende: Ne obstruálják az indemnitást.

Polónyi Géza: Visszautasítja azt az insznuációt, mintha a függetlenségi párt bármely választáson a 67 es pártot támogatná. Ezt

De minek is a külső fény és gazdagság ott, hol a lélek gazdag kicseiben.

Midőn látta *Halmosy*, hogy a boldogult apa által nevezett „áthidalhatatlan úrt“ a sors kegyetlen játékában kikacagva, megsemmisíté, eljött imádott bálványához s a romok tetején följájlotta mentőszőnyegbecsületes szívet, hő szerelmével és kenyérkeresetre szánt kezét: egy előre nem látható életre, egész a sűrű.

De már akkor a kis csillagok nem ragyogtak, a bűvös zenéjű sarkantyú pengése elnémult; s egy szürke alak volt ő is a többi közül, de gyémánt szívet.

S midőn a lány, a férfi eme metamorfózisát megpillantotta, felzokogott:

— Nem! — kiáltá egyik kezét feltartóztatólag kinyujtva a férfi felé — nem fogadhatom el. Ez sok, nagyon sok lenne!

A férfi meglepetten visszalépve, kérdé:

— Ah! talán nem vagyok méltó szerelmedre?

— Te méltó vagy egy Istennő szerelmére, angyalom, de én vagyok csekély hozzád.

Halmosy tiltakozólag akart közbeszólni, de a lány nem engedte szóhoz jutni.

— Emlékezz, mikor még részem volt minden földi jóban, atyám megtagadta tőled a kezem. S most, midőn már földönfutó szegény vagyok, most jössz te értem? Nem lázad föl büszkeséged a rajtad elkövetett sérelmekért?

Halmosy a lány közelébe ment s egyik

karjával átfogva a pirulo lányka derekat, kezét kezébe fogva, mélyen nézett a sötét szemek tévesztő mélységébe és lelkesülten mondá:

— Engem csupán az én mélységes szerelmem hevit és vezérel. Te kincs vagy az én számomra édes, kicsi galambom, egy soha eléggé meg nem hálálható kincs, akivel én *Krózus* gazdagságával nem cserélek. Elég ez neked? Most egyenlő lesz a vásár. Mert lásd édes kis szívem, én se adhatok neked egyebet, mint a szívemet, lelkemet, éneket: cserébe a te drága szivedért, lelkedért, egész énedért. S nekem csupán csak ez kell. A többi, amit az élet előir és megkövetel, ha ve-rejtekkel is, de örömmel fogom én számodra mindenkor megkeresni, habár nem is olyan könnyű mődon, kardcsörtetve a sima aszfalton, de még is zugolódás nélkül, áldásos igyekezettel körmőlve, valami száz éves írásokon...

A lányka könybefutó, lesütött szemekkel leste a szót az imádott férfi ajkáról, ki az erős meggyőződés hangján, csendesen beszélt tovább:

— És a mi a fő: hidd meg édesem, hogy boldogok leszünk. Ez a két acéloskar — mondá a férfi emelkedett hangon, karjait kitarva, mig szemében égő tűz csillogott — ez lesz a te biztos menhelyed egész a sűrű; legszentebb kötelessége leszen megoltalmazni téged az élet viharai, a kiszámíthatatlan sors támadásai el-

akarta félreértett szavai helyre magyarázása címén elmondani.

(A miniszterelnök válasza.)

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök: Nem is foglalkozott tegnap Polónyi beszédével és így a szavait félre sem érthette. (Derűtség.) A megbeszélések alatt Polónyi azt üzentte a királynak, hogy a véderő javaslatnál folytatják a harcot. (Nagy zsj jobbról.) Tehát most a harc feladását határozta el.

— Ime, ez a Polónyi határozata! (Zaj jobbról.)

Khuen-Héderváry gróf: A szakállt csak azért említette, mert a tényelért ő maga akarja viselni a felelősséget! Viseli is. Az abszolutizmust pedig tényleg odaát emlegették. (Nagy zaj balról.)

Ugron: Nem kívántuk!

Ratkay: Ez nem áll!

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök: Felolvassa Ratkay beszédének ide vágó passzusát, melyben az abszolutizmust kívánja. Erre mondta a szóló tegnap, hogy az alkotmányos rendet helyre kell állítani! (Tetszés jobbról.)

Vészi József: Mi lesz az ex-lex választással!

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök: Hivatkozik a többségre, a melynek az a véleménye, hogy a rendet helyre kell állítani!

(A miniszterelnök programja.)

Marjay Péter támadja a miniszterelnököt, expezeját nem veszi tudomásul. A miniszterelnök idegen.

Elnök: Nem helyes, hogy idegennek mondják a miniszterelnököt.

Marjay ezután a tisztviselők fizetéséről beszélt és végül határozati javaslatot terjeszt be, a mely szerint a Ház utasítja a miniszterelnököt, hogy világos és határozott programot adjon.

Elnök öt perc szünetet ad.

(Dániel br. az obstrukcióról.)

Dániel Ernő br. szünet után röviden reflektál a Hódossy beszéde közben előfordult incidensre. Azután a katonai kérdésekről, illetve a 67 es kiegyezéssel foglalkozik és azt mondja, hogy a szabadelpvűpárt minden egyes tagja kívánja a 67. XXI. t. c. végrehajtását a hadsereg kérdésében is. (Nagy zaj, helyeslés és éljenzés.) De az obstrukciót rendes parlamenti fegyvernek el nem ismeri, rendkívüli eszközök végrehajtását nemcsak feleslegesnek, de ártalmasnak tartja. (Élénk tetszés jobbról, ellentmondások balról.)

Elnök csendet kér.

Dániel báró elítéli az obstrukciót és az alkotmányos rend helyreállítását kívánja. Ebben, ugymond, támogatnia kell mindenkinek a miniszterelnököt.

Dániel Ernő báró beszéde további folyamán kijelentette, hogy *alig van valaki az országban, ki a jelenlegi obstrukciót helyénvalónak ne tartaná.* (Zajos tetszés és taps a baloldalról.) Szük-

leneben. Mert nem mondhatom, hogy rózsákkal lesz végig behintve az ut, merre járni fogunk. Hisz jól tudod azt te is édes, okos lánykám, hogy az élet egy küzdelem, azzal a különbséggel, hogy a forma és a mérték mindig más és más. De egyről biztosítalak már előre édesem, hogy bármily göröngyös, bármily tövises lenne az az ut, mely számunkra jelölve lesz, de sötét nem lesz, mert ami tűzpróbákon megvédett nagy szerelmünk, varázslatos fényével fogja elűtünk bevilágítani.

Az utolsó szavaknál, már ott pihent a sötét fűrtös fejecske, a férfi hatalmas válain. S a kis menyasszony, boldogsága tuláradó örömeiben, sirt. A szeretett férfi nemes keblén sirni... menyői gyönyör a szerelem szenvedéseiben!

A bársonyos kacsók végigsimogatták a férfi boldogságtól bearayozott orcáit s a sötét, üdvölt sejtető, titokzatos szemek, imádatlappal tapadtak reá, míg a nedves, piros ajkak rajongó szeretettel susogták:

— Te én édes mindenségem! Keresztet veszel a váládra én miattam; holott gondtalanul élhetnél nélkülem, a régi fényben, mit eldobtál magadtól.

— Elárasztom áldásommal, csókjaimmal azt a keresztet, melyet érted viselni fogok — szólt a férfi és forró ajkával felszivta a leány hamvas arcán alágördülő harmatos könyeket...

ségesnek és ólszerűnek tartja, hogy a magyar ezredében a magyar szelem ne csak meghonosítottassék, de kultiváltassék is. (Zajos helyeslés balról.) Bár erre törekedni kell, mindazonáltal azt a módot, melylyel a kisebbség ezt el akarja érni, eljeli. Az obstrukció, ugymond, hatalmas fegyver, de azt csak rombolásra lehet használni, építésre soha. Az ellenzék eddigi győzelmének annál inkább örülhet, mert ez a győzelem a legyőzöttek fájdalmát nem okoz. (Zajos helyeslés balról.)

Hazafias aggodalommal hallotta, hogy az obstrukciót folytatni akarják s a siker minden garanciája nélkül veszélybe készülnek dönteni a hazát. Az egész ország gazdasági állapota bizonytalan, a bajok orvoslásával gyorsan kell foglalkozni. Ilyen körülmények közt a parlamenti működés megzavarása nagy politikai veszedelem, mely vagy az abszoludizmushoz, vagy az anarchiához vezet. Es ebben az esetben lehet a földön akármilyen, de nem lesz magyar nemzeti állam. (Nagy zaj minden oldalról.)

Felkiáltások: Hát túrné ezt a király? Megszegné esküjét?

Dániel Ernő báró: Reményli, hogy a hazaszeretet észre fogja téríteni az obstruktorokat. Ő 84 év óta tagja a magyar parlamentnek, de oly válságos helyzetet, mint a mai, még nem tapasztalt. Azzal fejezi be felszólalását, hogy biztosítani kell a békét, mielőbb a parlamentben és az országban.

(Példák az ebről és a macskáról.)

Dániel Ernő báró beszéde után már fél kettőre járt az idő. Ekkor az ellenzék felhéccezte Vészi Józsefet, hogy személyes kérdésben emeljen szót.

Vészi József fel is szólalt. Előadta, hogy az imént, mikor az elnöki emelvény előtt állt, a szabadelpvűpárt sorainál rákiáltottak, hogy menj vissza a helyére. E gunyolódásra az a válasza, hogy el fog még jönni az az idő, mikor ő előbbeni helyét elfoglalja, melyet csak azért hagyott el, mert megbukott az a kormány, a melyet ő is támogatott. Nyugodt lelkiismerettel mondhatja, hogy oly hűséggel szolgálta az előbbeni kormányt, mint az eb a gazdáját, ezért pedig gunyolódást nem érdemel. Hasonlatot akar mondani az ebről és a macskáról.

Bánffy Miklós gróf: Mondjon inkább a kecskéről és a káposztáról. (Derűtség.)

Vészi József: Az eb elbusul, ha a gazdája meghal, míg a macska bent marad az éléskamarában azután is és gondtalanul éli ott világát. Kijelenti, hogy súlyos anyagi áldozatokat hozott azért a politikáért, mely az imént megbukott. Visszaütasít tehát mindenféle gunyt és gyanúsítást.

Bánffy Miklós gróf viszonzválasza után az ülés véget ért.

TÁVIRATOK

A bán fogadtatása.

Essek, július 16. **Gyurgyevics** tartománygyűlési elnök, valamint az egész nemzeti párti klub és az összes horvát főispánok Zágrrába utaztak, hogy résztvegyenek a ma odaérkező **Pejacsevics** gróf horvát bán fogadtatásán.

Török bolgár ügyek.

Konstantinápoly, július 16. Azon hírt, hogy az utóbbi időben hosszabb távriatváltás folyt le a szultán és **Ferdinánd** fejedelem között, ugy török, mint bolgár részről vitatják. A kivándorlás a kirkilisszei szandsákból a török részről történő vizsgálat és a fegyverek után való kutatás-abbahagyása folytán megszűnt.

Vasuti szerencsétlenség.

Liverpool, július 16. Megállapították, hogy tegnap a Waterloo pályaudvaron történt vasuti szerencsétlenség alkalmából öt ember életét veszítette és mintegy 30 megsebesült. A nyolc kocsiból álló vonat a sínek közül nekiment a jegykiadó pénztárnak.

Kormánybiztos Nagyváradon.

(Sélley Sándor és az ostromállapot.)

Arad, július 16.

Khuen-Héderváry Károly gróf ugyancsak vaskézrel markolta meg Nagyvárad vasárnapi ostromállapotának megvizsgálását. Kormánybiztost rendelt ki, hogy az országra szóló véres skandalum ügye tisztára mosható legyen. A kormánybiztos **Sélley** Sándor miniszteri tanácsos, a belügyminiszterium rendőrségi ügyosztályának feje, Magyarország fő fő rendőre, aki mint már röviden említettük, Nagyváradra érkezett a belügyminiszter képviselőjében. Vele érkezett titkárja, **Vásárhelyi** Gyula miniszteri fogalmazó, ki a vizsgálati jegyzőkönyveket vezet.

Az éjjelt a miniszteri tanácsos a vasuti állomáson, szalonkocsijában töltötte s szurdán reggel hét órakor titkárjával együtt gyalog ment be a városba. A Rimanóczy-szállodában vett magának lakást s rövid idő múlva látogatást tett **Beóthy** László főispánnál, **Miskolczy** Ferenc dr. alispánnál, majd átment a városházára, hol nyomban megkezdte a vizsgálatot. Elsőnek **Bordé** Ferenc h. polgármestert hallgatta ki, a délutáni órákban pedig **Szokoly** Tamás ügyvédet, a nagyváradai függetlenségi párt elnökét.

Délben egyedül ebédelt a Rimanóczy-szállóban levő lakásán, majd látogatásokat tett **Ritók** Zsigmond kir. táblal elnöknél, **Nagy** Ferenc kir. törvényszéki elnöknél, **Sávele** Kálmán kir. főügyésznél és **Nagy** Géza dr. kir. ügyésznél, este pedig rövid séta után korán nyugalomra tért, hogy ma folytassa a vizsgálatot.

Délután 4 órára **Szokoly** Tamást, a 48-as párt elnökét hívatta magához a kormánybiztos. **Szokoly** Tamás kihallgatása is hosszas volt. Esti 7 óráig adta le vallomását **Szokoly** a véres napról.

Több kihallgatásra tegnap nem került a sor. Ma délelőtt folytatódott a vizsgálat **Gerő** Armin főkapitány és a rendőrség többi tisztviselőinek kihallgatásával. Hir szerint kiterjed a vizsgálat a szabadelpvű párt s a 48-as párt korifeusainak kihallgatására is.

Egy hírlapíró beszélgetést folytatott **Sélley** Sándorral s megkérdezte tőle első sorban Nagyváradra érkezésének okát.

— Méltóságod tehát a vasárnapi vérengzés ügyében érkezett Nagyváradra.

— Igen, a vérengzés dolgában, — felelte a tanácsos, majd kissé mosolyogva tette hozzá: ami voltaképen nem is volt aféle vérengzés.

— A B. H. azt jelenti, hogy Méltóságodnak utasítása van, hogy a legszigorubb vizsgálatot tartsa meg.

— Én azért jöttem, hogy a *tiszta igazságot* és a való tényállást megállapítsam, amiből aztán levonjuk a konzekvenciákat.

— A mai nap folyamán kiket hallgatott ki a tanácsos ur?

— Azonnal megkezdtem a kihallgatásokat és pedig először **Bordé** Ferenc helyettes-polgármestert, azután **Szokoly** Tamást, a függetlenségi párt elnökét hallgattam ki. A kihallgatás eredményét persze nem közölhetem.

— Igaz az a hír, hogy a főkapitányt Méltóságod felfüggesztette?

— Egy szó sem igaz belőle. Különbben is, hogy lehetne az omegáról beszélni, amikor még az alfánál tartunk!

Sélley Sándor holnap este, vagy szombaton utazik vissza a vizsgálat befejezése után Budapestre s referál a miniszterelnöknek, kinek vá'aszát hétfőre várja a képviselőház.

Az iskolaszék ülése.

(Kilépő tagok. — A beiratások reformja. — A tandíj-bevételek. — Apróbb ügyek. — Az állami polgári iskola.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 16.

A város iskolaszéke ma délután ülést tartott az elsőt az iskolai szünidő alatt. Szezonszerűnek ígérkezett az ülés, mégis hét órára járt az idő, mikor a tagok eloszlottak.

Az ülés avval kezdődött meg, hogy Millig József iskolafelügyelő előterjesztést tett a válás- és közoktatásügyi miniszter azon intézkedéséről, melylyel a törvényhatóság ismételt kérelme dacára kimondta, hogy az iskolaszéknek továbbra nem maradhatnak tagjai azok, akik a községi iskolákban működő tanítóival, vagy tanítónőkkel rokonságban állanak. Az iskolaszék sajnálattal vette tudomásul a miniszter ezen intézkedését s még nagyobb sajnálattal kellett beleegyeznie abba, hogy legbuzgóbb és leglelkismeretesebb tagjai közül Boros Vida, dr. Marschall Lajos, Szathmáry János és Tagányi István kilépnek az iskolaszékből. Együttal átír az iskolaszék a közgyűléshez, kérve, hogy e kilépő négy tag helyébe másokat válasszon.

Nagyobb vitát keltett az aradi tanítók, tanítók és iskolaigazgatók egy kérvénye, melyben az iskolai év elején tartani szokott beiratkozások rendezését kérték. Anomália ugyanis, hogy a tanítások megkezdését és menetét minden év elején hetekig akadályozzák a beiratkozás rendetlenségei, leginkább az, hogy még a hét-nyolcadik hétben is jelentkeznek beiratkozók. Azt kérték a tanítók, hogy az iskolaszék záros határidőt állapítson meg a beiratkozásokra.

Az igazgatók üdvös kezdeményezése nem talált pártfogásra a vezetőségnel, maradiságból s talán kényelmi szempontból is napirendre tértek az indítvány felett.

Bejelentette az iskolafelügyelő, hogy a folyó év tandíj bevételei 997 korona 90 fillérrel meghaladják a múlt évi bevételeket.

Áttértek ezután az ülés legérdekesebb tárgyára: az állami polgári fiúiskola felállításának kérelmezésére. Millig József iskolafelügyelő tette meg erre vonatkozólag az előterjesztést. Kifejtette, hogy a város polgári fiúiskolája olyan szűk már a sok jelentkező befogadására, hogy az első osztályban a) b) és c) osztályokat kellett felállítani, a többi három osztály pedig párhuzamos. Ilyenformán a város e kilenc osztályú iskolában tulajdonképpen két polgári fiúiskolát tart fenn, holott tényleg nem volna kötelezhető többre, mint az első két osztályt fenntartani.

Azt indítványozza ennél fogva, irjon át az iskolaszék a törvényhatósághoz, kérje meg a közgyűlést, hogy a közoktatásügyi kormánytól feliratilag, kifejtve a város anyagi helyzetének szomorúságát is, kérjen osztályonként 1200 korona, összesen az öt párhuzamosított osztályra számítva 6000 korona évi szubvenciót. Ha a miniszter ezt nem volna hajlandó teljesíteni, úgy arra kérje a törvényhatóságot, hogy állítson föl Aradon állami polgári iskolát, végül a harmadik ajánlat: vegye át a kormány állami kezelésbe a jelenlegi intézetet.

Az iskolafelügyelő indítványát, hivatkozva arra, hogy a miniszter az Aradnál jóval gazdagabb Szegednek is magtette ezt, Simay István azon módosításával fogadták el, hogy az évi szubvenció fejében ne hatezer koronát, hanem hatezer forintot kérjen a város.

Az ülésen István Kálmán polgármester elnöklése alatt jelen voltak: Millig József iskolafelügyelő, Almási T. Pál, Avarfy Ferenc, Fet-

tor Géza, Fényes Dezső, Frint Lajos, Müller Gyula, Marinkovits Péter, Neuman Adolf, Rosenberg Sándor dr., Reicher Ferenc, Posgay Lajos dr., Simay István, Szilágyi György, Sófalvi György, Steinhardt Mór dr. és Bonts Aurél jegyző.

A temesvári választás.

(Khuen-Héderváry mandátuma.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, július 16

Khuen-Héderváry Károly gróf máától fogva nemcsak miniszterelnök, hanem országgyűlési képviselő is. Temesvár város közönsége adott neki megbízó levelet, melyet a miniszterelnök örökségkép vesz át Fejérváry Géza bárótól, a volt honvédelmi minisztertől. Ma ment végbe Temesvárott a képviselőválasztás, a mely azonban nem történt meg egyhangulag. A szocialisták Bokányi Dezsőt állították sorompóba a miniszterelnök ellen sa miatt a husz szavazat miatt, mely a szocialista jelöltre esett, le kellett szavazni 867 választó polgárnak. Déli 2 órakor aztán enunciólták az eredményt, hogy Khuen-Héderváry óriási többséggel győzött.

Felhivatalos táviratok a temesvári képviselőválasztás lefolyását így adják elő:

Temesvárról telegrafálják a „Bud. Tud.”-nak: Ma folyik le városunkban a képviselőválasztás, amely alkalomból a város lobogódszt öltött. A külvárosokból a legelőkelőbb polgárok tömör sorokban nemzeti lobogók alatt zenészóval venvultak a belvárosi városház épülete elé, ahol a választás lefolyik. Jászenszky Béla dr. földbirtokos választási elnök pont nyolc órakor megnyitotta a választást. Két jelöltet ajánlottak: Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnököt tizenöt és Bokányi Dezsőt tizenhat választó, a választási elnök ennél fogva a szavazást elrendelte, amely kilenc órakor két szavazatszedő-küldöttség előtt kezdődött. Az első szavazatszedő-küldöttségnel Jászenszky Béla dr., a másodikkal Petrus József dr. takarékpénztári vezérigazgató elnököl.

Tegnap este fiatal jogászok és középiskolai diákok lampionos menet rendeztek Muth Gáspár dr. ügyvéd tiszteletére. A menethez a kiváncsiak nagy tömege csatlakozott. Marton Albert ügyvédjelölt üdvözölte az ünnepeletet, aki a nemzeti követelményekért lépett sorompóba. A diákok beszéd közben elégették a Temesvári Zeitung ama példányát, melyben támadások foglaltattak Muth ellen. Muth megköszönte az üdvözölést, miközben a tüntetők abcugolták a miniszterelnököt és polgármestert. A polgárság teljesen távol tartotta magát a tünteléستől.

A szavazás két szavazatszedő-bizottságnál a törvényes időben megkezdődött. Délelőtt 10 óráig Khuen-Héderváry gróf miniszterelnökre 230 szavazatot adtak le, Bokányi szociáldemokrata je öltre pedig egy szavazatot. A választás a legnagyobb rendben folyik.

Déli 12 órakor a szavazatok így állottak:

Khuen-Héderváry	690
Bokányi Dezső	20

A szocialisták már alig várnak több szavazatot.

Délután fél 2-kor kitűzték a zárórát. Ennek leteltével a választási elnök kihirdette az eredményt, hogy a miniszterelnök 847, Bokányi pedig 20 szavazatot kapott s így Temesvár országgyűlési képviselőjévé Khuen-Héderváry Károly grófot választották meg.

Az aradmegyei képviselők.

(Tervek az új választásokra.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 16.

A képviselőház feloszlata a politika jósai szerint állítólag küszöbön áll. A miniszterelnöknek a képviselőház tegnapi ülésén tett nyilatkozatából az összes fővárosi lapok azt következtetik, hogy Khuen-Héderváry gróf a tegnapi bejelentett obstrukcióra a Ház feloszlataásával felel s pozitív tényként közlik azt is, hogy a kormányelnök, kétségtelenül az új választások dolgában, az összes főispánokat — mint ezt lapunk mai számában már közöltük — e hó 17., 18. és 19 re három turnusban magához rendelte.

A bán tehát előhozakodik Horvátországból ismert fegyvereivel s a Házat törvény ellenére, anélkül, hogy a jövő évi, de sőt az idei költségvetés is letárgyalva és elfogadva lenne, feloszlata.

El lehetünk tehát készülv arra, hogy egy hónapon belül a leghevesebb választási izgalmakban és harcokban találja magát az ország választó polgársága és váratlanul újból gyakorolhatja legalkotmányosabb jogainak egyikét, amelynek érvényesítésére rendes parlamenti viszonyok mellett csak minden öt évben egyszer van alkalma.

Minket legközelebről természetesen az érdekkel, hogy Aradmegye választó polgársága hogyan fog viselkedni az esetleges új választások alatt s kiket küld föl képviselőül a parlamentbe? Ha tul tesszük magunkat azon a törvénytelen ségen, mely a képviselőháznak az ex lex idején való feloszlataából származik, foglalkozhatunk az eshetőségekkel s ezekből rövid áttekintés után megállapíthatjuk, hogy az új választások esetén az aradmegyei képviselők névsorában jelentős változás állana elő.

Előrebocsátjuk, bár ez többé kevésbé magától értetődő dolog, hogy azok a kombinációk, melyekről alább szolunk, még kombinációknak is látszólagosak, miután tudvalevőleg a Ház feloszlata sem befejezett dolog. De ez k figyelembe vétele mellett is van aktualitása és érdekessége annak, amit az esetleges új választások kimeneteléről beszélnek.

Erdekes, hogy a legnagyobb tájékozatlansággal éppen az aradi választás elé lehet nézni. Eddig csak az látszik bizonyosnak, — s ezt jó függetlenségi forrásból hallottuk — hogy Müller Károly, az aradi függetlenségi párt elnöke, fellép a választásokon. Hogy Aradon-e, vagy a megye egy más kerületében — az még nem bizonyos. Amennyiben Aradon lépne föl, úgy ő lesz itt a függetlenségi egyedüli jelölje. Nem lehetetlen azonoan — ez is egy eshetőség — hogy Müller a vidéken, nevezetesen Pécskán fog fellépni, természetesen szintén függetlenségi programmal, ahol a függetlenségi párt talaja már a legutolsó választásoknál is, de azóta különösen megerősödött. Ha az utóbbi eset áll elő, akkor a függetlenségi jelöltje Aradon kétségtelenül Barabás Béla dr. lesz.

Számlítva azonban arra az esetre, hogy Müller Károly Aradon veszi föl a választási harcot, ez esetben Pécskán Zlinszky István lesz a függetlenségi jelölt. A legutóbbi választásnál a függetlenségi Szalai Mihály dr. körülbelül kétszáz szavazattal maradt le, tekintetbe véve már most azt, hogy azóta a pécskai függetlenségi párt tömörült és erősödött, itt erős harcra lenne kilátás. Ha a pécskai kerületre Müller Károly tartana számot, akkor Zlinszky István Battonyára aspirál. Folytassuk itt tovább az eshetőségek variációját s akkor azt is megir-

hatjuk, hogy ha Aradon Müller Károly lép föl s Pécskának meg lesz a maga jelöltje, úgy a battonyai mandátumra dr. Nagy Sándor pályázik.

Ezek azok a kerületek, ahol a függetlenségi párt csupa új névvel megy a harcra.

Heves választási küzdelem ígérkezik *Uj-Szent Annán*. Itt ifj. *Rauchbauer* Nándor, aki *Wittmann* Jánosnak már a múlt választásnál erős ellenfele volt (*Wittmann* fölötté mindössze 220 többséggel győzött) az új választásnál állítólag függetlenségi programmal lépne föl *Wittmann* ellen s ez a kilátásait erősítené.

A *Jószáshelyi* mandátumot egy új választás esetén is *Szombathy* György dr. biztos zsákmánynak tekintik.

Utóljára hagytuk azokat a kerületeket, a melyekben *nemzetiségi jelöltre* lehet kilátás. Tudvalevő, hogy a románok intrazigensei felhagytak a passzivitással s *Vlád Auréllal* az aktív nemzetiségi politika terére léptek. A románok két kerületben tennének kísérletet aktív politikájukkal; *Világoson* és valószínűleg *Kisjenőn*, miután *Jószáshelyen* a magyar érzelmi román képviselőnek van erős talaja. *Világoson* — s ez már nem is új dolog — *Russu-Siriansu* János, a „*Tribuna Poporului*” szerkesztője próbál szerencsét s őt tényleg csak egy *Takácsy* Sándor vagy *Zselénszky* gróf győzhetné le, vagyis olyan ember, akinek a kerületben fontos összeköttetése s befolyása van.

Már kevesebb reménnyel menne a választási küzdelembe *Kisjenőn* dr. *Szucsú* János. Kijelenté, hogy a kerület jelenlegi hangulatát ismerjük, a függetlenségi *Lázár* Zoárd dr. lesz, ugyanaz, akit az általános választások alkalmával *Bánhidya* Antal báró csak 78 szótöbbséggel tudott legyőzni. *Szucsú* Jánosnak, ha ugyan fellép *Kisjenőn*, csak úgy lehet reménye mandátumra, ha két ellenfele lesz. Román nemzetiségű ellenjelöltje lesz *Vancsó* Gyulának is *M. Radnán*.

Nemzetiségi jelöltrekről szólva, megemlítjük itt, mint minket aradiakat érdeklő dolgot, hogy a *facseti* kerületben szintén román nemzetiségű jelölt lesz s ez erős munkát fog *Nemess Zsigmond*nak és pártjának adni.

Ezek volnának a legvalószínűbb kombinációk arra az esetre, ha a képviselőházat tényleg feloszlatnák.

A pápa haláltusa.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, július 16.

A pápa halódása egyre tart. A szent atya időnkint már elveszti eszméletét és injekciókkal élesztik fel. Az orvosok teljesen lemondtak minden reményről és kijelentették, hogy a *szentatya csendesen el fog szenderedni*. A pápa is érzi közeli halálát. Az orvosoknak nagy megerőltetésükbe kerül rávenni, hogy táplálékot vegyen magához.

Mai távirataink a következők:

Róma, július 16. A tegnap este a városban elterjedt azon hírről szemben, hogy az orvosok a Vatikánban tett esti látogatásuk alkalmával a pápán mellkascsapolást végeztek, megállapítják, hogy az orvosok a konzultáció után nem tettek több látogatást a betegágyánál.

Róma, július 16. (Reggel 8 óra.) A pápa állapota változatlan.

Róma, július 16. Az orvosok mai látogatása is a pápánál csak rövid ideig tartott. *Lapponi* kijelentette, hogy a pápa az éjjelt nagyon nyugtalanul töltötte és most kimerülten fekszik. Az orvosok látogatása alatt a pápa teljesen öntudatánál volt.

Mazzonival néhány szót váltott és azt kívánta, hogy elhagyhassa az ágyát és egy székbe ülhessen. Az orvosok ezt rövid időre megengedték. *A hirtelen katasztrófa bekövetkezésének veszedelme ma növekedett*. A pápa ma reggel szobájában misét hallgatott.

Róma, jul. 16. Arról biztosítanak, hogy a pápa annak dacára, hogy az éjszakát nem töltötte nyugodtan, könnyebben érzi magát. *A Messagero* szerint a pápa állapota az éjjel igen komoly volt, azonban ő szentsége időközönként megkönnyebült. A Vatikánban az éjjel mindenki virrasztott. A pápa néhány órát aludt, majd huzamosabban izgatott volt. Nem akart táplálkozni, csupán csak egy kevés bort ivott. A Vatikánban eddig 20,000 tudakozó távirat érkezett.

Róma, jul. 16. A délelőtt fél 10 órakor kiadott orvosi jelentés a következő: O szentsége az éjjelt nyugtalanul és álmatlanul töltötte. A pápa közérzése nem szenvedett változást, csak légzése vált a pleuritikus váladék lecsapolása folytán gyorsabbá. Érverés 83, hőmérséklet 36,3, lélegzés 36. *Mazzoni, Lapponi*.

Róma, jul. 16. A szentatya állapotában a nap folyamán rosszabbodás állott be. A pápa ereje észrevehetőleg gyengül. Mindig aludni akar.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Péntek: *Aranyember*, dráma. Földi Frida és Tompa Kálmán vendégfelléptével.

Szombat: *Katalin*, operetta. Földi Frida vendégfelléptével.

Felhő Rózsi bucsuja.

— Niobe. —

Mielőtt a mai ünnepélyes est leírásához fognék, azokhoz fordulok, kik ma nem voltak a színházban, mert meg kell mondanom nekik, hogy nagy és valódi műélvezetűt fosztották meg magukat azáltal, hogy *Felhő Rózsi* Niobéjában, *Zilahiné* Hetttyében, *Polgár* és *B. Szabó* alakításában nem gyönyörködtek.

Felhő Rózsi Niobéja klasszikus alakítás; szerepében oly felfogást tanusított, mint amily felfogással *Offenbach* tárgyalja örök értékű operettjében az *Olympust* és annak hatalmas istenit. A művész nő *Niobéját* pompás komikummal ruházza fel; az ő szavallása, az ő hexameteres beszéde, az ő drámai allűrjei ellenállhatlan humorral bír és mikor énekel vagy táncol *Niobe*, ép oly kedves, ép oly elragadó, mint *Offenbach* *Szép Helénája*, vagy *Euvidikéje*, kiknek isteni mivoltukhoz az emberi gyarlóság tapad.

Ez a mai alakítás az eddig látottak közül a legbecsesebb, és *Felhő Rózsi* művészi kvalifikációjának legigazibb kifejezője. Nem csoda ezek után, hogy a közönség elragadtatásának perceig tartó tapásban és felvonás után sürű kihívásokban adott kifejezést.

Az előadásnak magas szintjét adta meg *Zilahiné*, ki Hetttyt őt jellemző kedvességgel játszotta, énekrészeit pedig megszokott előkelő művészettel adta elő. *Zilahiné* és *Felhő Rózsi* együttes fellépése oly ritka műélvezet, mely a legkényesebb igényű fővárosi közönséget is kielégíti. Dícsérettel kell megemlékeznünk *Polgárról* és *B. Szabóról*, valamint *Pajor* Agnesről, kik méltó partnerei voltak a két művésznőnek.

A bucsufellépés alkalmával úgy vettük ki, hogy a közönség azzal az óhajjal hagyta el a színházat, hogy vajha mielőbb viszontláthassuk *Felhő Rózsi*t a mi színházunkon. *Carolus*.

* *Tompa Kálmán* vendég szereplése. Holnap pénteken lép fel az aradi színháznak egykor kedvelt hősszereplése, *Tompa Kálmán*, ki je-

lenleg a kolozsvári nemzeti színháznak oszlopos tagja. Evekkel ezelőtt az *Aranyember*-ben nálunk is nagy sikerrel játszott; azóta megismosodott tehetsége és a közönségnek lesz alkalma a kiváló színész nagy haladásáról meggyőződni.

* *Földi Frida* fellépése. *Földi Frida*, a Víg-színház kedvelt naivája, mint *Noémi* mutatkozik be holnap az aradi közönségnek az *Aranyember*-ben. *Zilahi Gyula* igazgató szerződötteséi célból lépteti fel *Földi Fridát*, miután arra törekszik, hogy e szerepkörnek is kiváló képviselője legyen.

* *Az Ördög* pillúl. *Polgár* Sándor vezetése mellett e látványos és nagy kiállítású operettből napról-napra folynak a próbák. Az operett zenei részéből *Orbán* karmester a főbb szereplőkkel már befejezte a tanulást és most már csak a karok foglalkoztatják. Szerényen dolgoznak a festőteremben is a szükséges díszleteken; ugyancsak a színház technikai személyzete is arra törekszik, hogy a jövő hét elején a komplikált gépezetek akadálytalanul működhessenek. Miután a főpróba alkalmával már a színpad teljes átalakítása válik szükségessé, ez okból a bemutató előadás előtti napon a színtársulat szünetet tart.

* *Bucsúelőadások Gyulán*. A gyulai színház lehungyó szezonjában tegnap ismét fellobogott az érdeklődés tüze. A *Denevért* adták s *Ruzsinszky* Ilona művészete erős és nagy hatásokat váltott ki a közönségből. Mellette *Parlagi* Kornélia aratott sikert. Holnap a *Parasztbecsületben* lép fel utóljára *Ruzsinszky Ilona*.

* *Szintársulatok nyara*. *Balla Kálmán*, a délmagyarországi kerület színházigazgatója jelenleg Nagyszentmiklóson működik; *Kárpáthy György* társulata *Bács-Almászon* játszik; *Pesti* Iliás Lajos Mezőhegyesen állomásozik; *Somogyi* Károly társulata *Békés Gyulán* időzik; *Zilahi Gyula* Aradon a nyári színházban tart előadásokat; *Zoltán Gyula* színházigazgató társulata *Csongrádon* van. Az elsőrendű társulatok közül a szegedi, a debreceni, kassai, miskolci és pozsonyi szünetet tart a nyári hónapokban.

Lesz-e feloszlatás?

(Hangulat a képviselőházban. — *Ami négy nap alatt elődöl. — A Házat nem oszlatják föl. — Egy volt miniszter nyilatkozata. — A király és a hercegprímás. — Gyors cáfolat.)*

Arad, július 16.

Az új választások szele egyaránt borzongatja a harciasok és a békések hátát, mert mit ér a leggyönyörűbb nemzeti követelmény mandátum nélkül? Busongva, morfondírozva járnak fel s alá a folyosón *Barabásék*, *Kosuthék*, *Apponyiéék*, *Khuenék*. Erzés csillog szemekben, amint egymásra néznek:

— Vajjon viszontlátjuk-e egymást az új Házban?

S míg a folyosón egymáshoz fűzi őket és megszelídíti a mandátumért való közös aggodalom, benn az ülésteremben hősiösen csatároznak.

A *P. H.* értesítése szerint a képviselőház feloszlatásának a kérdése négy nap alatt el fog dölni. Az eljárás rendje az, hogy *Khuen* gróf formálisan benyújtja a királynak lemondását. Ha a király a lemondást nem fogadja el, hanem *Khuen* gróftól a további tendőkre felhatalmazza, a miniszterelnök be fogja jelenteni határozott alakban a képviselőházban, hogy a Házat fel akarja oszlatni és új választásokat elrendelni. Erre a célra kérni fogja, hogy a képviselőház szavazza meg az indemnitást, hivatkozással ama parlamenti szabályra, hogy ha a kormány ezért kéri az indemnitás vagy a költségvetés megszavazását, hogy a nemzetre appelláljon, ezt megtagadni nem lehet.

Tekintettel azonban a *Khuen* gróffal szemben nyilvánuló bizalmatlanságra, az obstruálók éppen a választások miatt tagadhatják meg az indemnitás átadását. Ekkor merül föl az a kérdés, hogy *Khuen* gróf a képviselő-

házat ex-lexben föl akarja-e oszlatni, vagy nem. Politikai körökben az a nézet uralkodik, hogy ex-lexben a Ház semmi körülmények közt sem oszlatható föl. A legutóbbi ex-lex idején a Bánffy-kormány tagjai minisztertanácsi jegyzőkönyvbe foglalták, hogy ex-lex idején a Ház nem oszlatható föl. Minthogy a Kkuen-kabinetben többen vannak a Bánffy-kormány tagjai közül, ők is ellent kell, hogy álljanak a Khuen gróf tervének.

Az elhatározást mindenképpen siettetik s ezalatt a négy nap alatt vagy az történik, hogy Khuen gróf helyett mást biznak meg a kormányzás vezetésével, vagy pedig a Ház fölösztatására vonatkozó előkészületeket teszik meg.

A komoly politikai körök nem zárkoznak el a helyzet komolyságának elismerése elől. Elfogulatlan és tekintélyes szabadelvű párti férfiak azt mondják, hogy most már csak egy megoldás képzelhető: a bán menesztése és egy konciliáns magyar kormány, a nemzeti követelményeknek legalább elvi elismerésével. Ezek a körök az országgyűlésnek ex-lexben való fölösztatását teljesen kizártnak tartják. Egy volt miniszter azt mondta a M. Sz. tudósítójának:

— Aki ismeri ő felségét, teljesen tisztában lehet azzal, hogy sohasem fogja az országgyűlésnek ex-lexben való fölösztatását megengedni. Semmitől sem irtózik úgy a király, mint az alkotmányértéstől. Ezt a bán is tudja és épp ezért nem hiszem, hogy egy pillanatra is komolyan gondolna a Ház fölösztatására.

— De hogy egyeztetni össze excellenciád e kijelentését a minisztereink tegnap beszédével?

— A miniszterelnök, azt hiszem, csak *taktikából* célzott a fölösztatásra. Csak meg akarta fenyegetni az ellenzék.

Igy fogja föl különben a helyzetet maga az ellenzék is. Senki sem fél a fenyegetéstől és mindenki bizalommal néz az obstrukció fejleményei elé.

A B. N. oly forrásból, a melynek jólétsülségéhez és megbízhatóságához a kétségnek még csak árnyéka sem fér, a következő érdekes esemény hírét hozza:

A király Ischlbe való utazása előtt Bécsbe rendelte kihallgatásra Vaszary Kolos hercegprimást. Ezt a kihallgatást azok, akik tudták róla, a konkláve közeledő eshetőségével hozták kapcsolatba, azt hívnék, hogy a korona a pápaválasztás alkalmával őt megillető kizárás jogának gyakorlására nézve ad utasítást a magyar biborosnak. Ezt a föltevést a körülmények látszólag igazolták, de most kiderült róla, hogy téves. A hercegprimás kihallgatása ugyanis a magyar belpolitikai helyzettel van összefüggésben. Nevezetesen a felség leiki megnyugtatóst kért a biboros egyházfejedelemtől arra nézve, hogy az országgyűlésnek ex-lex állapotban való fölösztatása nem ellenkeznék e királyi esküjével? Vaszary Kolos hercegprimás, e hír forrásának biztos tudomása szerint, őszintén kijelentette a királynak, hogy az ex-lexben való fölösztatás a királyi eskübe ütköznék.

Erre az értesülésre vonatkozólag Balatonfüredről a következőket jelentik a Magyar Távirati Irodának: Vaszary Kolos hercegprimás ő eminenciája két hét óta itt nyaral. A hercegprimás hetek óta nem volt Bécsben audiencián a királynál. A mi azt a híresztelést illeti, hogy a király a biboros hercegprimáshoz azt a kérdést intézte volna, vajjon a képviselőháznak az ex-lexes állapotban való fölösztatása a koronázási eskübe beleütközik-e, az regényes ízű kohlomány, mely válságos időben már ismételt felmerült, de a melyet a leghiszékenyebb emberek is erős szkepticizmussal fogadtak.

Az egész ország az ellenzéken.

(A szabadelvű párt az obstrukció mellett.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, július 16.

Soha nem volt még hazánkban a politikai helyzet annyira bonyolult és annyira érdekes, mint most. Minden nap vet fel újabb és újabb eseményt s a hány nap, annyi meglepő fordulat és változatosság ált be az országos politikában.

A mai nap kimagasló eseménye az a feltűnő beszéd, melyet Dániel Ernő br. volt kereskedelemügyi miniszter tartott a parlamentben. Dániel br. nyíltan kifejezve hangoztatta, hogy noha ő az obstrukciót, mint a kisebbség parlamenti fegyverét elítéli, a jelenlegi obstrukciót ennek dacára, helyén valónak tartja s meggyőződése szerint így vélekedik az országban csaknem mindenki, mert a mostani obstrukció nemzeti engedmények kieszközléseért folyik s ezt meg kell kapni a koronától. A jelen obstrukció jogosultságát tehát elismerte a volt miniszter s ezt a nyomós argumentumot nem gyöngítette meg az a politika sem, melyet beszéde további folyamán az obstrukció, mint olyan ellen, általánosságban hangoztatott.

Dániel Ernő bárónak mai beszéde az országos szabadelvűpárt tekintélyesebb és számra is nagyobb felének véleményét fejtette ki a képviselőház összesége előtt. Ez a jelentős beszéd kétségtelenül igazolni látszik azt a már több ízben hangoztatott feltevést, hogy a szabadelvűpárt többsége a mondvra csinált demontik dacára is rokonszenvez a nemzeti követelményekért megindított obstrukcióval.

Dániel Ernő báró mai felszólalásához budapesti politikai munkatársunk az alábbi érdekes kommentárt fűzi:

A politikai helyzet ma annyiban változott, hogy az a beszéd, melyet Dániel Ernő báró volt miniszter tartott a képviselőházban, megvilágítja a szabadelvűpárt nagy részének helyzetét, a mely véget akar vetni a jelenlegi állapotnak azzal, hogy rá akarja bérni a koronát, mikép a kért nemzeti engedményeket adja meg az országnak.

Hogy a szabadelvűpárt e legbefolyásosabb része is a nemzeti engedmények álláspontjára lépett, ezzel megszűnt az az ellentét, mely eddig a közös hadsereg nézve a Ház két legnagyobb pártja: a szabadelvű párt és a függetlenségi párt között fennállott. Ezen ellentétek elsimítása most annál könnyebb, mert a függetlenségi párt harcoló csoportja feladta a hadsereg részére követelt engedmények elérése céljából a függetlenségi és 48-as párt tulajdonképeni álláspontját: az önálló hadsereg követelését és rálépett a 67-es alapra, a mely alapon a megegyezés mindenkor lehetséges.

Hogy ezen követelmények megvalósítása lehetséges lesz-e és mennyiben, az vasárnap fog Ischlben eldőlni, a mikor Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök a királyhoz kihallgatásra megy. Mindenesetre tekintetbe veendő, hogy Ausztria mintegy 55 százalékkal járul az ujoncjutalékhoz, azonban az anyagi terheknek csak kétharmad részét viseli, így tehát Ausztria megkérdezése nélkül a hadseregben ily mélyreható reformot keresztül vinni alig lesz lehetséges. A kérdés megoldása tehát csak úgy képzelhető, ha e tekintet-

ben a két államfél teljesen egyértelműleg jár el.

Valószínűleg ezek azok a nehézségek, melyek ma még annyira kötik Khuen-Héderváry gróft, hogy e kérdésben eddig abszolúte nem nyilatkozhatott. A jövő héten azonban érdekes fordulat várható, mert most már bizonyosnak látszik, hogy a miniszterelnök a Ház fölösztatására egyáltalán nem gondolt s így az obstrukció megfékezésére semmi más eszköz nem áll rendelkezésére, mint a békés megoldás. Khuen-Héderváry gróf kénytelen tehát erre keresni módot valamikép.

Kállay Béni temetése.

(A beszentelés Budapestem.)

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, július 16

Kállay Béni, az elhunyt közös pénzügyminiszter holttestét hozó vonat reggel hat óra negyven perckor érkezett meg Budapestre a keleti pályaudvaron. Ugyanezen a vasuton jöttek a miniszter özvegye és családja, valamint igen sokan azok közül a bécsi főrangúak közül, a kik jelen voltak ma délután a temetésen.

A holttestet Kollmann József építészeti főtanácsostól Thallóczy Lajos közös pénzügyminiszteri osztályfőnök vette át és a koporsót azonnal elhelyezték az entreprise emberei a diszes fourgonra, a mely Kollmann és Thallóczytól követte azonnal megindult az Akadémia felé. A család pedig a Hungária-szállóba hajtatott.

A Tudományos Akadémia palotájában Borovszky Samu főtitkár helyettes és Jónás Károly gondnok minden intézkedést megtettek a holttest fogadására, mely valamivel fél kilenc után érkezett meg. Az Akadémiában Jónás gondnok átvette a koporsót az uraktól és az enterprise emberei nyomban diszes ravatalra helyezték. A ravatal egyike a legimpozánsabbaknak, melyet valaha az Akadémia oszlopcsarnokában fölállítottak.

Az egész oszlopcsarnokot, a lépcsőházat és a folyosót fekete lepel borította és feketébe vonták a gazdag figurás disztésű oszlopokat is. A falakat és az oszlopokat az elhunyt miniszter cimerez gyászjelentésével disztítették. A ravatal az oszlopok között emelkedett, gazdagon övezve a szebbnél-szebb délszaki növényekkel és virágokkal. Az antik stílusú, remek művi érckoporsót több sor égő viaszgyertya vette körül s négy sarkán a kandelláberek lángjai égtek. A koporsón csupán az özvegynek és a családnak koszorúja volt és a koporsó előtt, a feszülettől jobbra és balra, piros bársonypárnákon voltak elhelyezve Kállay csillogó rendjelei.

A ravatal körül szebbnél-szebb virágkoszorúk voltak, melyek megtöltötték az egész ravatalos termet, sőt a folyosókat is. A bécsi koszorukat valamennyit elhozta Budapestre és ezeknek a száma megkétszereződött azokkal, a melyeket ma hoztak a ravatalra.

A ravatalos terem első látogatói a boszniai küldöttségek voltak, a kik körülbelül kétszázan jöttek reggel 9 órakor. Thallóczy fogadta és vezette a ravatalhoz a tarka öltözékű, turbános urakat. A bosnyákok sokáig imádkoztak a koporsó körül és néma fejhajtással vettek búcsút nagy miniszterük és jóltevőjük koporsójától.

Allig hogy eltávoztak a bosnyákok, megérkezett a gyászoló család, melynek tagjait szintén Thallóczy fogadta. Az özvegy az imaszámolyhoz sietett és hosszasan imádkozott, ezután pedig a koszorukat rendezgette. A koporsó mellé helyeztette Mária Terézia főhercegnő, Budapest székes-főváros, a Magyar Tudományos Akadémia, a magyar országgyűlés, a bosnyák városok, egyesületek és intézetek koszoruit, továbbá a bécsi csász. és kir. állami kórház koszoruját, melynek Kállay megalapítója volt. Koszorút küldött a ravatalra Szűgyény Marich László berlini nagykövetségünk és itt helyeztette el koszoruját Thallóczy Lajos is.

A család távozása után a nagy közönséget bocsátották be a ravatalhoz és egész délelőtt több ezren tekintették meg. A rendre az Akadémia díszruhás szolgálói és az enterprise gyászhuszárai ügyeltek föl. A temetés, illetve a be-szentelés délután négy órakor volt s *Hettyey* Sámuel pécsi püspök végezte azt a lipótvárosi papság segédletével. A gyászenek elhangzása után az Akadémia nevében *Láng* Lajos kereskedelmiügyi miniszter mondott nagyhatású bucsuztató beszédet. Kint a temetőben *Apponyi* Albert gróf s a bosnyákok nevében *Kulschera* br. tartottak gyászbeszédet.

A királygyilkosság titkaiból.

(Egy volt miniszter vallomása.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, július 16.

Emlékezetes, hogy a belgrádi vérfürdő egy kiszemelt áldozata, *Todorovics* miniszter csodálatos módon megmenekült a haláltól. Egy golyó érte a hat lövésből, de a sebesülése nem volt halálos. Ezelőtt négy nappal már felkelt az ágyból és a belgrádi egyetemre ment, ahol az orvosok Röntgen-sugarak segítségével megállapították, hogy a golyó a melle jobb oldalán a husban fekszik és nem veszélyes. Az orvosok tanácsára most valamely európai gyógyfürdőre megy a volt miniszter.

Todorovics tegnap fogadott egy újságíró, ugyanazt, akit mint rendőrminiszter röviddel a királygyilkosság előtt Szerbiából kiutasított a kormányt támadó cikkei miatt. Az újságíró he-tekig járt utána, hogy a sebesült miniszter fo-gadja, de hiábavaló volt minden kísérlete. Most végre egy pártfogója kieszközölte neki a fogad-tatást.

A volt miniszter rendkívül érdekes és ed-dig ismeretlen dolgokat mondott el a véres éjszaka előzményeiről. Az újságíró azon kérdé-sére, hogy volt-e tudomásuk az összeesküvés-ről, ezeket válaszolta:

— Bizony tudunk. Ennek legelső jeleit az ugynevezett államcsíny előtti utcai tüntetések-ben láttuk. Emlékezhettek, hogy ezen tüntetés után néhány tisztet megbüntettünk. Néhányat még le is tartóztattak, de ezeket a király aka-rata ellenére szabadon bocsátották. A király már akkor követelte, hogy több tisztet és poli-tikust tartóztassanak le, de a miniszterelnök és én határozottan megtagadtuk ezt, dacára, hogy tudtuk, milyen veszedelmes tervekkel fo-glalkoznak ezek az emberek. Nem akartunk ilyen erős eszközökhöz nyúlni és nem akartuk a hadsereget Európa előtt megszégyeníteni. De különben sem tulajdonítottunk a dolognak nagy fontosságot. Mi úgy hittük, hogy az összes ma-gasabbrangu tiszték, kivéve *Missis* alezredesét, aki már akkor gyanus volt, a királylyal tartana-k és azt gondoltuk, hogy egy pár fiatalabb tiszt ha be is akarna hatolni a konakba, ott van a száz főnyi palotaőrség, ez elég lesz, még a segítség megjön. Hogy az összeesküvésben a magasabbrangu tiszték, sőt a király környeze-téből is részt vettek, ezt persze nem tudtuk.

A király azonban, úgy látszik, sejtette, mert mindig idegeesebb lett és mindig nyomatéko-sabbán követelte a gyanus tiszték és politiku-sok elfogatását, annál inkább, mert folyton ka-pott névtelen leveleket, melyekben a tisztéktől óvták. Majdnem minden nap voltak összeütkö-zéseink a királylyal és a királynéval, mert vo-nakodtunk a kivánt elfogatásról. Még a tüntetés után elfogott tiszteket is néhány nap mulva szabadlábba helyeztük. A tüntetés után négy éjjelen keresztül a konakban háltam, hogy a királyt megnyugtassam. Mikor a gyl-kosság estéjén elbucsuztam a királytól, azt mondta:

— Welja, úgy vigyázz, hogy holnap, mi-

kor a királynéval a templomba megyek, a leg-szigorubb rendszabályokhoz nyulj a rend fen-tartása körül.

Mikor elnagytam a palotát, hogy hazamen-jek, a király *Cincár-Markovics* miniszterelnököt fogadta, aki addig a királynénél volt. Hogy mit beszélt a király első miniszterével, azt persze nem tudom, de a tábornok feleségétől a követke-zőket hallottam:

A király több anonim levelet mutatott, me-lyek címére érkeztek, és úgy ő, mint a király-né erélyesen követelték az összes gyanusított tiszték és politikusok elfogatását. *Cincár-Mar-kovics* megkísérelte lecsendesíteni a királyt, és megakartta győzni, hogy a leveleknek nincs semmi jelentőségük. De a király nem nyugodott meg és nem akart elállani követelésétől. Heves jelenetre került a dolog király és a miniszter-elnök között és *Cincár-Markovics* végül kijelen-tette, hogy ilyen körülmények között kénytelen beadni lemondását. Izgatottan hagyta el a szo-bát. A király utána sietett és visszahívta. A tá-bornok ezt válaszolta:

— *Megmaradok lemondásom mellett és kije-lentem Felsőgednek, hogy többé nem lépek be a konakba.*

Haza sietett és otthon a felesége szemre-hányásokkal fogadta, hogy miért jön haza ily későn. Megnyugtatta a feleségét és kijelentette, hogy legutoljára jön későn, mert beadta le-mondását és másnap már elakarja hagyni Szer-biát, hogy családjával végleg Ujvidéken tele-pedjék le. Nyilván félt, hogy a király üldözni fogja. Egy órával később megjelent a lakása előtt egy szakasz katonával. A tiszt odakiáltotta a tábornoknak:

— Tábornok ur, a király nevében felszólí-tom, hogy lölje magát agyon, mert különben ne-kem kell önt agyonlőni.

Cincár-Markovics erre azt felelte:

— Nincs okom magamat agyonlőni, de ha meg akar ölni, itt a mellem.

Ebben a pillanatban már dördült is egy lövés és halálosan sebesülve bukott le a tábor-nok a földre. Abban a szent meggyőződésben halt meg, hogy őt *Sándor* király ölette meg és viszont a király is abban a tudatban halt meg, hogy miniszterelnöke gyilkolta meg.

A tábornokkal szemben sok igazságtalan-ság történt. Becsületes, derék ember volt, a hadsereg legkülönb vezére és taktikusa, e mellett még okos és alapos politikus.

HIREK.

— **Bánffy-párt** Nagyváradon. Nagyvá-radról táviratozzák lapunknak: Az itteni szabadelvű párt ma délután *Hlatky* Endre pártelnök vezetése alatt zárt értekezletet tartott, a melyen egyhangulag visszautasították *Barabás* Béla vasárnapi véres be-számolója ügyében a függetlenségi párt vádjait. Azután a párt ujjászervezésével foglalkoztak. Ennek kapcsán többen azt a kérdést intézték az elnökhöz, vajjon inkompatibilis-e a párttagsággal *Bánffy Dezső* br. hívének lenni, mert a nagyváradai sza-badelvűpártnak igen sok tagja az ő poli-tikáját vallja. Az értekezlet kimondotta, hogy e kérdésben akkor fog dönteni, mi-kor már a párt ujjászervezése tényleg kü-szöbön lesz.

— Ima a pápáért. *Desseoffy* Sándor csa-nádi megyés püspök, a ki titkárával, *Pacha* Ágost pápai kamarással immár három hete Reichenhallban üdül, f. hó 12-én kelt körleve-lében imát rendelt XIII. Leó pápáért, a ki most végórát él. Az ez alkalomra kiadott rendkívüli püspöki körlevél utssítja az egyház-

megye papjait, hogy a szentmise végével há-rom Miatyánkot és három Üdvözetet mondja-nak a szentséges atyáért.

— **Frigyes főherceg** Kassán. *Frigyes* főher-ceg személyzetével a ma hajnali vonattal ud-vari termes kocsi-ban Kassára érkezett s az oderbergi vonattal Poprádra utazott. Az udvari vonatot *Ludvigh* máv. elnöki igazgató kísérte.

— **A pápa betegségről** egy előkelő buda-pesti orvostanár a következőképpen nyilatkozik:

Előnk figyelemmel kísérem a pápa be-tegségének minden részletét. A külföldi lapok jelentéseit is ismerem s a nagy beteg állapotát már az első napok óta reménytelennek tartottam. Szinte csodálatos, hogy ő Szentségének szívós ereje a betegségnek eddig is ellentánni tudott s ebben kétségtelenül jelentős része van a ke-zelő orvosok tudásának. A diagnoszt helyesen állapították meg. A pápa akut tüdőgyulladásban betegedett meg. Lehet, hogy legutóbbi sétája alkalmával meghűlt, lehet, hogy influenzába esett. Az akut tüdőgyulladás, amelynek tu-berkulotikus jellege teljesen kizártnak tekint-hető, mellhártya-lob járult. Izzadmány képző-dött, amelyet gyorsan el kellett távolítani, mert a pápa különben megfulladhatott volna. Kezelő-orvosai, *Lapponi* és *Mazzoni* háromszor pun-gálták meg a beteget, hogy az izzadmányt eltávolították, a pápa természetesen jobban érezte magát. A betegség lefolyása teljesen normális. A kilencvennégy esztendő aggas-tyánnak láza nem volt, nincs is s ennek az a magyarázata, hogy a pápa magas korában már nincs meg a kellő reakció. Hogy a beteg föl-gyógyuljon, az teljesen ki van zárva. Bámulatos azonban Leó pápa szellemi ereje, amely őt még most, a halálos betegség legkritikusabb stádiumában sem hagyja el. Agyrendszerének az a csodás nagy ereje igazán megmagyaráz-hatatlan. Oly adománya ez a teremtésnek, a melynek pártját csak a legkritább esetben lát-juk s a mely előtt mindenkinék, tudósna-k és laikusna-k egyaránt föltétlenül meg kell ha-jolnia. Szellemi frissességét a szent aggastyán megőrizte, de fizikuma a súlyos betegséggel, amely akárhány különben erős fiatal embert régen megölt volna, nem lesz képes meg-küzdeni.

— **Adózás az ex-lexben.** A pénzügyminisz-ter rendeletet adott ki, melyben figyelmezteti az adóhivatalokat, hogy csak azok után az adó-tartozások után számíthatnak késedelmi kama-tokat, melyek az ex-lex beálta előtt váltak ese-dékessé. Az ex-lex alatt esedékessé vált adó-tartozások után késedelmi kamat nem jár. A pénzügyi közegek vagy tulbuzgóságból vagy felsőbb rendeltetése sok helyen megkezdték meg nem szavazott közszolgáltatások — adók és illetékek — behajtását. Ilyen eset fordult elő Kalocsán is, a hol többi között *Valkányi* Lajos ügyvédhez intézett az adóhivatal fizetési meghagyásokat, hogy az ex-lexben felmerült illetéket „végrehajtás terhe alatt” fizesse be. *Valkányi* arra a szokatlan és eredeti ötletre jött, hogy az ügyészésnéél bün-vádi följelentést tesz a kalocsai adóhivatal vezető tisztviselői ellen, szarulás miatt. A följelentés eredményét persze érdeklődéssel várják.

— **Halálozás.** Magosfalvi és remetemezői *Buja* György nyug. csanádpalotai tanító, volt 48 as honvéd, mint résztvevővel értesülünk, ma délelőtt 78 éves korában Cs.-Palotán elhunyt. A boldogult mint tűzérőrmester, majd mint ütegparancsnok *Damjanics* és *Nagy Sándor* had-testeiben volt beosztva s egész sereg ütközet-ben vett részt. A váci és debreceni csatában az oroszok két lovat löttek ki alóla; a szabadságharcot egész Világosig végigküzdötte. Ekkor Aradon fogságba került, de tizedmagával sike-rült megszöknie. A függetlenségi harc után jogi képzettsége dacára negyven évig népta-nító pályán sanyargott s mint annak buzgó apostola, becsületet, tisztességet szerzett nevé-nek minden körben és egész nemzeteket ne-velt föl a magyar haza iránt való szeretetben. Halálát özvegyén, szül. *Bánhidy* Zsófián kívül gyermekei: *Buja* Sándor aradi kincstári fogal-mazó, *Buja* Lajos csanád-palotai tanító, *Zaráhál* Ferenc kincstári ispán neje, *Zvonár* Gyula

drauci gazdatiszt neje, Kovács József cs. palotai takarékpénztári titkár neje, öz. Csillag Antalné és nagy rokonság gyászolja.

— Az árvízveszedelem. Vácról sürgőnyzik lapunknak, hogy a környékből falvakat már hat év óta nem fenyegette akkora árvízveszedelem mint az idén. A szentendrei Dunaágban minden községet karhatalommal szólítanak a gátakra, hol éjjel-nappal dolgozik a nép a gátak megerősítésén. Temérdek gabona és szőlő, valamint az egész szentendrei sziget víz alatt áll. Ha mielőbb apadás nem áll be, ugy paratlan veszedelem fenyegeti az egész vácmenti környéket. Koritnicáról értesítenek, hogy a Koritnici fürdőbe való utazás ugy Kassán, mint Ruttkán át akadálytalanul történik a rendes járatokon.

— A közigazgatási tanfolyam hallgatói közül a Debrecenben végzettek között Otlikán Tivadar (Arad-Mácsa) és Petrovits Ernést (Battonya) kitüntetéssel tették le a képesítő-vizsgát.

— Vérengző őrhűt. Sátoralja-Ujhelyről táviratozzák, hogy Mudi János közveszélyes őrhűt ma valahonnan egy kést szerzett és avval nekítámt Szumadi Vazul nevű ápolójának, akit súlyosan megsebesített. Ezután két ápolónőt vágott meg, végül magamagán, a nyakán ejtett súlyos sebet. Mind a négy sebesültet ápolják.

— Nemzetközi tüzoltó kongresszus. Budapest székes főváros közgyűlése a jövő esztendőben Budapesten tartandó nemzetközi tüzoltó kongresszus költségeihez való hozzájárulás fejében 15,000 koronát szavazott meg. A belügyminiszter e közgyűlési határozatot jóváhagyta.

— A nővér bosszúja. A szerelmi drámák nagy literatúrájában érdekes fejezet jut annak a speciális körülménynek, a mikor két testvér egyszerre szerelmes egyazon boldog halandóba. A balladákban, ha két fivér szeret egy nőt, véres párviadal a perdöntő. Ha két nővér szeret egy férfit, akkor a dráma még megrázóbb lehet. Odesszából írják, hogy ott egy esküvő alkalmával tragikus csattanója volt egy ilyen szerelemnek. Egy gazdag kereskedőnek egyik leányát feleségül kérte egy szép fiatal ember. A fiatal pár boldogságába azonban beleszólt a menyasszony nővére, akinek szívében olthatatlan szenvedély ébredt a vőlegény iránt. Szerelmében oly messzire ragadtatta magát, hogy el akarta csábítani a nővére vőlegényét. Lángoló szavú levelekkel ostromolta s találkákat kért tőle, de a vőlegény felháborodással utasította vissza a nemtelen ajánlatot. Jött végre az esküvő napja. A templomban együtt volt a nászvendégsereg, a menyasszony és vőlegény már az oltár előtt állott s a pap megkezdte a ceremóniát. Ekkor hangosan felkiáltott a mellözött nővér:

— A házasságot nem szabad megkötni; a menyasszony vak!

A zavar egyszerre feldulta az ünnepélyes aktust, de a vőlegény kijelentette, hogy ennek ellenére is feleségül veszi a menyasszonyt. A papra azonban még sem került a sor, mert a menyasszony, aki egyik szemére tényleg vak volt s üvegszemét viselt, e féltett titkának fedezésére annyira megrendült, hogy összeesett és szívszélhűdés következtében ott az oltár előtt meghalt. Amikor az áruló nővér látta, hogy mit követett el, eltűnt a templomból s mindmáig nem volt feltalálható.

— Egy honvédszázados balesete. Novák János 45 éves nyugalmazott százados tegnap Lonsonról Budapestre érkezett és a Debrecen-szállodában vett lakást. Ma reggel a szálloda pincére észrevette, hogy a százados eszméletlenül fekszik az ágyán. Értesítették a mentőket, akik konstatálták a századoson a morfium-mérgezés tüneteit. Nyomban ellenmérget adtak be és mághoz térítették a századosot, aki elmondotta,

hogy álmatlanságban szenved. Az orvosa morfiumot rendelt, de az este nagyobb adagot vett be a rendesnél, amitől azután rosszul lett. A mentők a Rókusba vitték.

— Letartóztatott gyilkos. Megirtuk, hogy Katona Imre 40 éves budapesti zöldség árus Kispesten mozsártörővel agyonverte a feleségét. A gyilkos Budapestre szökött. Ma hajnalban a IX. kerületben Botos István és Nagy G. István rendőrök felismerték és letartóztatták. A gyilkost át kísérték a pestvidéki törvényszék fogházába. Katona Imre kihallgatásakor azt mondotta, hogy nem volt szándékában megölni a feleségét. Osszetalálkozott a feleségével a miatt, hogy az pazarolt. A felesége vissza fel-eselt, amire ő dühbe jött és egy mozsártörővel fejbe ütötte az asszonyt. Az ütés véletlenül halálos volt.

— Két király egy bélyegen. Bécsből írják: Ma érkeztek ide az új szerb bélyegek, melyeken Péter király arcképe látható. Az új bélyegek előreláthatóan csak rövid ideig maradnak forgalomban, mert a lehető legrosszabbul sikerültek. Költséghimélés céljából ugyanis az történt, hogy a régi bélyegekre rányomták az új király képét. Ez a rányomás azonban oly tökéletes, hogy a bélyegeken még egészen jól meglátszik a meggyilkolt király arcképe is.

— Szöktetés Amerikában. Érdekes szerelmi regényről hullott le mostanában a lepel egy jónévű budapesti korcsmáros eltűnéséről. Arról van ugyanis szó, hogy egy 35 éves ember, aki már 31 éve nős, 15 éves sógornőjével Amerikába szökött. A kaland hőse Rothstock Rezső 35 éves vendégfőnök, akinek évekig volt kitűnő üzlete a Lehel-utcában. Az utóbbi időben teljesen elhanyagolta az üzletét, úgy, hogy az édesanyja végre is eladta a házat, s a korcsmát is, Rothstock azóta Szondy-utca 82. számú házában lakott a feleségével. Pár nap előtt történt, hogy Rothstock elmaradt hazulról; előbb azt hitték, hogy a vidékre rándult. Ugyanakkor azonban, mikor ő eltűnt hazulról, nyomavesztett a felesége nővérének a 15 éves Kocsis Eugéniának is. Azzal a kifogással ment el édesanyja Zeigmond-utca 70. szám alatt lévő lakásáról, hogy a napot — mint azt már gyakran tette — a nővérénél, Rothstocknéknál tölti. Másnap mindjárt gyanút keltett a családban, hogy mind a ketten egyszerre tűntek el. A leány holmijainak átkutatása alkalmával egy levelet találtak a családtagok, amelyből tisztára kivilágott, hogy a még szinte gyermekleány és sógora Rothstock rég szerették egymást. Miután pedig bűnös szerelmüknek félték a következményeitől, jónak látták Amerikába szökni. A rendőrség körözi a szerelmes szökevényeket, akik az előjelek szerint Amerika felé szöktek.

— Emberpusztító jégeső. Igéről táviratozzák: A Leibic melletti majorban tegnap borzasztó jégeső pusztított, mely alkalommal többben, kik a mezőn foglalatokodtak, eltűntek.

— Egy megvádolt káplár fölmentése. Ez év februárjában megirtuk, hogy Forgó József szegedi 46. gyalogezredbeli káplárt katonaszabadtás vádjá címén pörbe fogta az aradi hadbíró-ság. A vádat egy kmvászárhelyi fiu apja emelte Forgó József ellen. A megvádolt káplárt, akit február 2-án előzetes letartóztatásba helyeztek, június 27-én az aradi hadbíró-ság fölmentette. A bíróság alaptalanoknak találta a vádat és ezzel az indoklással hozta meg felmentő ítéletét.

— Méregkeverő paraszasszony. A pestvidéki törvényszéknek két nap óta érdekes foglya van. Egy 54 éves öreg asszony, aki férjét megakarta ölni méreggel csak azért, hogy aztán elmenjen férjhez egy másik emberhez. Dvacs Katalinnak hívják és már két éve, hogy férje betegeskedik. Aférfi 60 éves és megfélemtős jómódú ember, Neje még leánykorában viszonnyat folytatott egy rákoscsabai legény-nyel, aki mostan házasságot ígért neki, az esetre, hogyha férje meghal. A férj azonban csak nem akart meghalni. Az asszony tehát patkánymérget vásárolt és azt apránként beadta ételbeurának. Ez a napokban nagyon rosszul lett és az orvos arzenikum-mérgezést konstatált rajta. A vizsgálatot megindították erre és kiderítették,

hogy az öreg asszony keverte mérget. A vizsgálóbíró előtt ezzel védekezett Duracszné:

— Megszántam jó uram halódását és kilodását. Jobb neki, ha előbb halna meg!

— Leesett a liftről. Nagy szerencsétlenség történt e hó 15-én Scheweningenben. A Salgótarjáni kőszénbánya részvénytársulat igazgatójának, Reimann Lázárnak fia, Lajos, a legszebb reményekre jogosító 16 éves ifju a szálloda liftről lezuhant és azonnal meghalt. A mélyen sujtott szülők fájdalma leírhatatlan. A szülők szerencsétlen fiuk holttestét Budapestre viszik és ott temetik el.

— Az osztálysorsjáték mai buzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki: 5000 koronát nyertek: 78603 89665. 2000 koronát nyertek: 14167 12902. 1000 koronát nyert: 7586.

500 koronát nyertek: 2164 5557 6784 22295 28710 50659 57854 59333 62278 67732 68790 68916 69202 70176 81116 98579 99927.

— A skót asszonyok csókja. Az angol udvarnak most némi fejtörést okoz az angol király skótszágai utazása. Edvárd király ugyanis Edinburgba utazik a napokban; ennek az utazásnak nem a politikai kényessége miatt török most a fejüket az angol udvarnál. Egy órségi népszokás szerint Edinburg valamennyi leányai, akik ebben a hónapban kerülnek főköntő alá, mindannyiszor megcsókolhatják az angol királyt, valahányszor Edinburg utcáin gyalog megjelenik. Az edinburgiak már össze is állították a májusban férjhezment leányok névsorát. Május tizenkettedikéig kétszáznál több fiatal leányt vezettek oltárhoz Edinburgban s feltételezhető, hogy ezek a fiatal asszonyok nem fogják elmulasztani a kedvező alkalmat! Régi angol feljegyzések szerint egyik angol királyt, aki Edinburgba látogatott egyszer, folyton csókolták a fiatal asszonyok az utcán. Akkori rosasz nyelvek szerint ez a király nem is ült kocsira Edinburg utcáin. Kérdés, vajon Edvárd király kocsin hajt-e végig, vagy enged a régi népszokásnak s megízleli az edinburgi menyecskék csókjait?

— Sakktábla a vakoknak. Párisban figyelemreméltó kísérlet történt a vakok szellemi szórakoztatására. Goldberg professzor azt a kérdést vetette fel, hogy tudnának-e sakkozni a vakok, ha a sakktábla képét eszükkbe vésnének és a figurák menetét megértenék. Erre a célra Goldberg professzor olyan sakktáblát készített, amely fima és recés kockákra van beosztva. A fehér figurák abban különböznek a feketéktől, hogy a fehéreknek gömbölyű, a feketéknek ellenben hegyes a fejük, úgy, hogy tapintással meg lehet különböztetni őket egymástól. Egy jótékony urhölgy, akit ez a terv érdekel, nagyszámu sakktáblát készített erre a célra. A vakok pedig valószínűleg megtanulják a sakkozást, mert ez a sakktábla berendezés hasonló nagyon az olvasmányokhoz, amely-nél szintén tapintással fogják fel a betűket.

— Egy kétszáz esztendő tekeasztal. Klagenfurthból jelentik: A karinthiai iparkiallást muzeumban közszemlére van tőve egy általános feltűnést keltő tekeasztal, melyet 1718-ban gyártottak. Érdekes az is, mily uton fedezték fel ezt a művészi faragású ótekeasztalt. Beszéd közben egy alkalommal valaki felajánlotta Küster Vincenc friesachi vendégfőnöknek, aki szenvedélyes műpártoló, hogy vegyen meg rendes árúfolyamban egy tekeasztalt. Küster vendégfőnök erre a Klagenfurth melletti Mária-Szalba utazott, hogy megtekintse a tekeasztalt, mely teljesen elhanyagolt állapotban egy vil-gitóudvarban feküdt. Anélkül, hogy fogalma lett volna a vendégfőnöknek a művészi munkáról, melyet több centiméternyi piszok fedett, megvette a tekeasztalt és hazaszállította. Ott egy Graser Lajos nevű asztalos műhelyébe vándorolt, ahol megkezdtek a javítási munkálatokat, mely több hétig tartott. A magyar kőrifából készült tekeasztal eredetileg három méter hosszú, két méter széles volt és nyolc lábón pihent. A letört faragványdiszítések az ügyes asztalos művészi kezekkel helyrerakta és így eltakarta a csorbákat. A tekeasztalt Róhr bécsi asztalos készítette. Ugyanaz, aki 1694-ben dr. Schalek Károly bécsi muzeumi őr megrendelésére az első tekeasztalt gyártotta. A nagy műbecsű játékasztalon rajta van a gyártó neve, a gyártás ideje és helye.

— Az elzúllott fiu merénylete. Egy budapesti fiu szomorú sorsáról érkezik hír Amerikából, Clevelandból. Egy jó családból való ifjúról, aki könnyelmű élete folytán kénytelen volt Budapestről menekülni tengeren túra, ahol nem kellett szabadságát féltetni. *Herzatsowsky* Kázmér a neve a szerencsétlennek. Anyja a könnyelmű ifju költségeire és adósságai következtében az utolsó krajcárig elveszítette vagyonát és jelenleg a szegények házában van. A főváros orfeumhölgyei körében is jól ismert gavallér mult év október óta van Amerikában és Clevelandban keresett foglalkozást. Mivel intelligens fiu volt és elég jól tudott angolul is, könnyen kapott foglalkozást. Egy szállodában a portás mellé osztották be. Elég jól ment volna a dolga, ha nem folytatta volna könnyelmű életét. A fiatal portás szépen keresett és mindennap berugott. A szálloda tulajdonosával összezőrdülése volt több ízben, míg végre az megunt a dolgot és elbocsájtotta. Minap *Herzatsowsky* bosszúból megleste a szálloda tulajdonost, *mr. Carpenter* Vilmost és kétszer rálőtt pisztolyával. Azután önmagát lőtte agyon. Merényletét ittás állapotban követte el.

— Nagymennyiségű gyermekocsi látható most a Szabadság téren *Porter Vilmos* Nagy Áruházában. Ezen kocsi erős szerkezet és tetesztelés külső által magukra vonják az érdeklődők figyelmét. Gondoskodott az Áruház nagy választékról is, mert nemcsak a legdrágább, hanem az egyszerű kivitelű kocsi is képviselve vannak, öt forintos ártól kezdve. Szülők figyelmébe ajánljuk ezen díszes kocsiaktart és megjegyezzük, hogy vidéki rendeléseket is ritka figyelemmel eszközöl *Porter Vilmos* Nagy Áruháza. Naponta számos kocsi küld el. Tíz korona vásárlásnál minden vevő életnagyságú fényképet kap teljesen ingyen, csupán a díszes papirkeretért térítendő meg 3 korona.

— *Dentolin fog-creme* a legkedveltebb fogszéplő. 1 tubus 50 fill. *Vojtek és Weisz*nál, Aradon.

— *T. Üzletfeleink* szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész Nándor* könyv- és papirkereskedő urat (*Minorita palota*. — Telefon 265. szám) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az *Aradi Közlöny* kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

—x— Kéz és lábizzadás ellen kitűnő a *Kossuth* gyógyszerész izzadási elleni kenőcs, 1 tégely ára 1 korona. Kapható *Kossuth Pál* gyógyszerésznél Arad, *Boros Béni*-tér 15. (Dengl ház). Gyógyszerészeknek: *Vojtek és Weisz*, *Krausz Elemér* és társai arak drogueriájában.

—x— *Rohits Sauerbrunn* fürdő ez idén kiváló látogatottságnak örvend, úgy annyira, hogy mintegy 300 vendeggel van több ez idén, mint tavaly ugyan-ez időben. Ez is mutatja, hogy a közönség ezen fürdőnek a többiekkel szemben előnyt ad. E fürdőnek nemzetközi és előkelő közönsége van, mert a fürdővendégek névsorában ott látjuk a többek között: *Ernst Adolf Reichsgraf zu Münster* (a néhai híres párisi nagykövet fia) szolgálójával és vadászával *Gráčból*, *Lütgendorf* *Otú* bárót *Gráčból*, *Chakir Ismail* béget *Kairóból*, *Zois Emil* bárót feleségével, *Némethy* feleségével, *Ch. Hallis* *Port Elisabethből*, *Reinhart* őrnagyot *Münchenből*, *Kukulj von Limobram* Bécsből *L. Rokeach* *Jeruzsálemből*, báró *Vranyczany* szolgálójával *Karlstadtból*, *Adkolek* bárónó leányával *Bécsből*, *Veges Arpad* cs. és kir. kamarás *Pusztá-Gyerdáról*, *Bodola* tanár *Budapestről* stb.

—x— A családi asztal részére mindenütt kitűnően bevált a *Kathreiner-Féle Kneipp* malátás kávé bevezetése. Aki jó kávét inni és mégis takarékoskodni akar, az ne használjon mást, mint *Kathreiner* az eredeti csomagokban. Azonban sohasem *Kathreiner* az, a melyet nyitva mérlegelve árusítanak, a mely körülményre különösen figyelmeztetjük igen tisztelt háziasszonyainkat. A csekély többlet kiadás sokszorosan megterül, mert csak a valódi *Kathreiner* igazán olcsó a használatban.

Háromezer arató sztrájkja.

(Katonai kirendeltség a mezőkön.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, július 16.

Már többször volt alkalmunk rámutatni az újjászervezett szociáldemokrata párt lázas szervezkedésére, melynek szálai immár egész *Aradvármegyét* behálózzák. Ugyiszólván alig van községe a vármegyének, ahol a lakosság szocialista tanokkal teljességgel szaturálva ne volna. Érdekes, de kétségkívül megállapítható, hogy a román nép körében hódított leggyőzelemesebben a vörös zászló, s ma már ott tartunk, hogy a hegyi mők is *Marx*-a, *Lassalle* esküszik a bihari bérceken. Es ezek az emberek veszedelmesen fanatizálva vannak az újjászervezett párt organuma, a *Szabad Szó* című újság révén, mely román nyelven is megjelenik. A hegyi kunyhókban ez az újság az emberek szellemi tápláléka, s az a sajnálatos, hogy az együgyű nép a nagy törekvéseket nem érti meg, s a tanításokat úgy magyarázza, hogy helyzetén erőszakkal, rombolás árán segíthet csupán.

E tanítások hatása most veszélyes kitérőkben nyilatkozik meg a szintén románok által lakott szomszédos *Biharmegyében* is s félő, hogy szomorú következkésekkel járhat. Mint már röviden említettük, igen aggasztó jelek közt indult meg tegnap egy bérbáboru a *Bihardiőszeg* körül levő uradalmak aratói között. Nem kevesebb mint 3000 arató lépett sztrájkba. Tegnap reggel *Moskovits* *Adolf* és fiai *Egyed* puztali bérletén, *Bereczky* *Sándor* és dr. *Szabó* *József* jankai uradalmában szüntették be a munkát. A sztrájkmozgalom már napokkal ezelőtt keletkezett, de a munkaadók méltányos-sága, kedvező egyezsége békét hozott létre s a sztrájkolók leszereltek.

Tegnap reggel azután nagy meglepetést keltett, hogy a három uradalomban, s hir szerint *Stubenberg* gróf székellyhídi birtokán az aratók beszüntették a munkát. Az a követelésük, hogy a learatott termésből tizedik részt, azonfelül élelmezést kapjanak, amiről a szerződésben nem történt említés. Az aratók ugyan a hajnali órákban munkába álltak, de már 7 órakor vállukra vették a kaszát és eltávoztak.

Érdekes, hogy a háromezer aratót egy konyári parasztasszony bujtotta fel. Az asszony sorra járta a földeket s minden arató csapatot így köszöntött:

— Azt izenik *Jankáról*, ha félben nem hagyjátok a munkát, baj lesz.

Ugyilátszik a munkások vártak valami izenetet, mert megannyian rögtön otthagyták a kalászos táblákat. A munkaadók azonnal megkísérelték az egyezkedést és a bért megjavították. *Szabó* *János* és *Bereczky* *Sándor* személyesen, a *Moskovits* *Adolf* és fiai cég *Weinberger* *Bertalan* tisztartó utján lépett érintkezésbe a sztrájkolókkal, akik szigoruan megmaradnak követelésük mellett.

A három uradalomból összeverődtek az aratók, s *Bihardiőszegre* vonultak, ahol a piacot foglalták el. Ott tanyáztak egész napon át, követjeik utján érintkeztek a munkaadókkal. A 3000 ember izgatott hangulatban várja a történendőket. Épp azért, hogy az esetleges ve-

szedelemnek eleje vétessek, *Kovácsnay* *Marcell*, székellyhídi főszolgabíró, katonaság kirendelését kérte.

Miskolcy *Ferenc* dr. alispán kérelme folytán a 37-ik gyalogezred egy kombinált hadi százada utazott ki ma délután *Diőszegre* *Fischer* őrnagy vezénylete alatt. Mint tudósítók jelenté, a katonák háromnegyed 6 órakor érkeztek *Diőszegre*, ahol a főszolgabíró fogadta őket. A katonaság feltűzött szuronnyal szakaszonként állja el a piac környékét és az utcákon portyázik.

Rendzavarás az esti órákig nem történt.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ *Felhő Rózi* sajtópöre. A színházi pikantériák kedvelői számára érdekes fő tárgyalás volt kitűzve mára az aradi törvényszéken. *Felhő Rózi*, a jelenleg itt időző vendégművésznő indította meg a pert még aradi primadonna korában az *Aradi Friss Újság* egy kritikája miatt, melyben a művésznő színpadi öltözéke kemény bírálata alá volt véve, s szó esett egy bizonyos toalett-katasztrófáról is. A kritikáért *Hunyár* *Algernon* hírlapíró vállalta el a felelőséget, s ezért ma becsületsértéssel vádolva állott a törvényszék előtt. A büntető tanács elnöke *Fábián* *Lajos* dr. ítélőtáblai bíró volt, tagjai: *Földes* *János* és *Köller* *János* bírák, *Rottár* *Sindor* jegyző. *Felhő Rózi* képviselőben *Czédly* *Károly* dr. ügyvéd vett részt a fő tárgyaláson; *Hunyár* védőjével, *Sugar* *Jenő* dr. ügyvéddel jelent meg. A vád képviselőt az ügyszség nem vette át, s így *Czédly* mint pót-magánvédő szerepelt. A tárgyalás gyors lefolyású volt s így nélkülözött minden várt érdekességet. *Hunyár* *Algernon* teljes elégtételt nyújtó, lovagias nyilatkozatot tett, mire a panaszos képviselője a vádat elejtette. Ezzel a tárgyalás véget ért.

§ Az apagyilkos büntetése. *Dobrej* *Flóra*, egy aradmegyei község éjjeli baktere régő a rossz viszonyban volt apjával, *Dobrej* *Alexával*, mivel 73 éves léte, egy fiatal, kikapós meny cskével vadházasságban élt. Az öreg *Dobrej*, bár meglehetősen jómódu volt, az ottani szokások ellenére nem adta ki az anyai just fiának, hanem vigan élte világát, míg fia csak ugy tengődött a sovány bakteri fizetésből. *Dobrej* *Flóra*, miután hallotta, hogy apja egy darab föld eladásának gondolatával foglalkozik, elhatározta, hogy apját megöli. Tavaly, november 18-an vitte véghez tettét. Éjjel 11 órakor bemászott a házba, a csaholó kutyákat megmérgezte s feltörte a konyhaajtót. Az öreg ugylátszik meghallotta, hogy valaki jár az udvaron, mert egyszerre ott termett Nagy dulakodás támadt apa és fiu között, amelynek eredménye kétséges nem lehetett. Az öreg *Dobrej* vérezve maradt fekvő a földön. A lárma elcsitító házbelieknek az öreg csak annyit mondhatott:

— A *Flóra* fiu megölt!

Azután meghalt. *Dobrej* *Flóret* letartóztaták, ki teljesen beismerő vallomást tett, mire az aradi esküdtbírószék eléifogytig tartó fegyházra ítélte. A Kuria szüneti tanácsa ma *Thassy* *Pai* koronaügyész-helyettes indítványára, a semmiségi panaszok elutasításával ez ítelethez hozzájárult.

§ Aljegyző kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter *Borhy* *Miklós* szegedi kir. törvényszéki joggyakornokot a makói kir. járásbírószághoz aljegyzővé nevezte ki.

Akinek pénzre, háztartásra, segédre, ispánra, gazdatisztra, kulcsárra, takarítónőre, kertészre,

gazdasszonyra, mindenésre, szakácsnőre, szobalányra, házmesterre, nevelőre, nevelőnőre van szüksége

AKI

üzletet, butort, bort, gyümölcsöt, gabonát, házat, telket,

birtokot, kocsit, lovat, egyenruhát eladni vagy venni kíván

AKI

férjhez menni v. nőülni óhajt, tanórákat, lakást, állást, ellátást keres vagy ad,

gyermeket örökbe fogadni vagy adni szeretne, tanulót felvenni kíván

az

Aradi Közlöny kishirdetési rovatát használja, ez biztosan eredményre vezet.

NAPIREND.

Július 17. Péntek. Róm. kath. naptár: Elek. — Protestant naptár: Elek. — Görög-keleti naptár (július 4.): Kréai András. — A nap két 4 óra 5 perccor, nyugszik 7 óra 35 perccor.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepszokor zárva. Helyiség: Ereky-múzeum helyisége melletti előterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Meleg, zivatarok.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— A vetések állása. Otlakáról jelenti tudósítónk: Az otlakai határban az aratás javában folyik, a buza-termésben 20—25 százalékkal kevesebb várható, mint az elmúlt évben, a kapás növények nagyon szépek.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, július 16.

Döntés. Buzakínalat mérsékelt, a vételkezd tartózkodó. Nyugodt irányzat mellett 16,000 métermázsza körüli forgalomba, változatlanul tartott áron. Egyéb gabonafélék tartottak. Időjárás szép.

Esti távirat. Berlin 1 olcsóbb, Páris változatlan.

Zárás 12 órakor:

Buza októberre	7.15—7.16
Buza 1904. májusra	7.40—7.41
Rozs októberre	6.16—6.17
Zab októberre	5.28—5.29
Tengeri júliusra	6.31—6.32
Tengeri augusztusra	6.24—6.25
Tengeri szeptemberre	6.30—6.31
Tengeri 1904. májusra	5.02—5.04
Repce augusztusra	11.40—11.50

Zárás 5 órakor:

Buza októberre	7.22—7.23
Buza 1904. májusra	7.47—7.48
Rozs októberre	6.23—6.24
Zab októberre	5.31—5.32
Tengeri júliusra	6.31—6.32
Tengeri augusztusra	6.25—6.26
Tengeri szeptemberre	6.30—6.31
Tengeri 1904. májusra	5.06—5.07
Repce augusztusra	—

SZERZŐSÉG.

— Július 16. —

Mai jegyzéseink: Keszarú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.

Szárszói mosók 12:30—13:—korona mázsásként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Július 16. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban 104—6 fillérig, öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 112—4 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 112—4 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban 112—3 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felül sulyban 112—3 fillérig, közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 111—2 fillérig, könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban 108—9 fillérig.

Sertéselészék. Július 13. napján volt készlet 48,266 darab, július 14. napján felhajtott 642 darab, július 14. napján elszállított 318 darab, július 15. napján maradt készlet 48,580 darab. Üzlet: Változatlan.

CSARNOK.

Káprázatok.

Irta: Timár Szaniszló.

(Folytatás.)

— A kedvesed volt? Ez volt a kedvesed? Gondold meg jól, a mit mondasz — mondá, mialatt a torkát fojtogatta az indulat — a leány szegény; nincs egyebe, csak a tisztessége. Mindenki, a ki ösméri, tisztának, megközelíthetlenné hiszi.

Károly elutasító mozdulatot tett.

— Sok nőt tart a világ megközelíthetlenné, a ki még sem az — szól egykedvűen — nekem több tapasztalatom van nők körül, mint másnak. Megmondtam, a mit mondtam. Többet nem mondhatok.

Mihály most már nem tudta magát tartani. Ajkai reszkettek, szeméi vérbe borultak; keze ököibe szorult és fojtott hangon, de a legmélyebb indulattal felelt:

— Tudd meg, hogy ezt a leányt feleségül akarom venni. Ma kértem meg a kezét. Ilyen fölfedezéssel, mint ez, nem léphetek oltár elé. Erts meg jól. Tudom, hogy nagyolni szoktál. Sokszor fölháborodtam rajta, de végre is nem érintett közlekedést. Leleked rajta, ha tiszta lelkű nőt szennyeztél be mások előtt: leleked rajta akkor is, ha igazat mondtál, noha szebb is, férfiasabb is lett volna titkolni a dolgot. De most bizonyítanod kell. Bizonyíts, mondom, mert olyan igaz, mint hogy élek, beléd fojtom a lelkem!

Károly föl akart ugrani, de Mihály vasmarrakkal fogta meg a karját és leszorította a székre. Az indulat vadsága óriás erővel ruházta föl. Ellenfele érezte, hogy emberére talált.

— Lehet, hogy tévedek a személyben — szól gyáván meghunyászkodva. Látni szeretném a leányt.

— És igazat mondj — egészítette ki Mihály lángoló szemekkel — vigyázz jól: szigorú bíró leszek!

Most már megint itt volt a sötétség. Sürűbb, mint az éj, amely körülvette. Mihály kiántorgott a kávéházból, miután megállapodott Károlyllyal, hogy hol, mikor és mily körülmények közt szembesíti a leánynyal, mintegy véletlenül.

Hasztalan mondogatta magában, hogy sok férfi ténfereg a világon, a ki nem átálja be-szennyezni a legtisztább nők becsületét is a rágalom inérgével. A kit a női mellőség nem riaszt vissza; a ki nem tudja, micsoda kincse a nőnek a tisztesség. A gyanu mérges, sebző fulánkja már ott volt sziveben és ég-föld hatalma nem tudta kitépni onnan. Hátha ebben az esetben igazat mondott? Hátha a szelid mosoly, a szemérmes magatartás mind csak tettetés volt a leány részéről! Elpirult, a mikor szerelmi vallomását hallotta, a mikor megkérte a kezét. Ki tudja, hátha a benső megsemmisülés tette reszketővé, a mikor látta, mily bizalomteljesen és félénken közeledik hozzá a férfi tiszta szívével, mély érzésével?

Miért nem lehet a szívekbe látni ilyenkor? — kérde magában kétségbeesve — hisz valószínű, hogy most már letagadja azt, a mit mondtott. Már talált is egérutat, mondván, hogy talán csalódott a személyben. Ha nem tudja bizonyítani a mit mondott, hogyan bizonyítsa be az ellenkezőt?

Főlnézett a csillagos égre. Ragyogtak és lobogtak az égi világosságok odafönn, de a legtündöklőbb sugár sem tudott a szívébe hatolni. Gyászfényt volt látni az égboltozaton és földön. Egy perc alatt összeomlott minden, a mit reményel építettek. Darabokra törve, romokba dülve hevert életének és jövőjének szép épülete. Egyetlen szó sivataggá változtatta át világát.

Lehet-e ily gyanuval tiszta szívevel oltárhoz lépni? — gondolta tovább. — Bizonyosan tagadni fog mindkettőt. A negatív bizonyíték pedig az én szenvedélyes szívemet meg nem nyugtatja. Mit csináljak? Mihez kezdjek? Hogyan derítsem ki valóságot? Micsoda eszközök állnak rendelkezésemre?

Maga sem tudta, hogy került a ház elé, a hol a leány lakott. Megállt előtte és tompa, néma fájdalommal nézett föl a lakás ablakára. Kicsiny világosság derengett ki az ablakból. A leány most bizonyosan anyjával beszélget és nem gondolja, hogy az, a ki szereti, itt áll a kétségbeesés furiával a szívében — gondolta ismét. — Hogy látja megnyitni a sirokat, fölmerülni az árnyakat onnan és küzd velük leirhatatlan szenvedéssel.

A kapuhoz szorította a fejét és ott állt sokáig mozdulatlanul, mint mikor valaki egy kedves halottjának sírkövéhez szorítja hideg homlokát. A ki véletlenül arra járt, azt bihette, hogy itas és nem tud tovább menni. Az orkán pedig egyre jobban dult szívében. A indulat árja mind erősebbé lett. Az arktikus szélvész hullámai között hanyorgott. Nem volt menekülés sehol.

(Vége következik.)

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1908. évi május hó 1-től. —

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel 5.10	Gyorsvonat reggel 8.18	Személyvonat reggel 6.05	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.31	Gyorsvonat d. u. 3.32	Gyorsvonat este 7.11
Gyorsvonat délután 4.21	Személysz. tv. d. u. 4.45	Szm. Szolnokról este 9.—	
Személyvonat este 9.35			
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel 6.35	Gyorsvonat délután 12.11	Soborsinról reggel 6.19	Gyorsvonat reggel 8.08
Soborsin délután 2.04	Személyvonat d. e. 10.10	Személyvonat d. e. 10.10	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.07	Gyorsvonat délután 6.35	Radnáról vas. és ün. e. 8.13	Személyvonat este 9.05
Radnára délután 6.07	Gyorsvonat este 7.18		
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel 6.15	Személyvonat d. e. 11.56	Vegyesvonat d. e. 10.43	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—		Személyvonat éjjel 10.59	
Szeged felé:		Szeged felől:	
Személyvonat reggel 5.—	Vegyesvonat reggel 7.10	Személyvonat reggel 8.35	Vegyesvonat este 7.06
Személyvonat d. u. 4.11		Személyvonat este 10.33	
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel 6.25	Vegyesvonat d. u. 12.06	Gurahonczról szm. r. 8.03	Vegyesvonat d. e. 11.—
Gurahonczig szm. du. 4.30	Személyvonat este 6.56		

Motormenetek

Arad—Szabadságtér és Battonya között.

Battonya felé reggel 8.—	Battonya felől reggel 6.02
Battonya felé d. u. 12.26	Battonya felől d. u. 12.04
Battonya felé este 7.11	Battonya felől d. u. 4.05

Nyári színház.

Pénteken, 1908. évi július hó 17-én:

FÓTI FRIDA és TOMPA KÁLMÁN mint vendég:

Az aranyember.

Dráma 5 felvonásban, előjátékkal. Irta: Jókai Mór.

SZEMÉLYEK:

Timár Mihály	Tompa K.	Zsófia, neje	Pajor Ágnes.
Trikálsz	Győre Alajos.	Athália	Gazdi A.
Timea, leánya	Gőz Aranka.	Krisztyán	Mariházi M.
Kadisa	Szabó József.	Csajkás tisz	Juhász S.
Teréza	Csibaházi E.	1. csempész	Sarkadi A.
Noémi, leánya	Fóti Frida.	2. csempész	Füredi J.
Brazovics	Békés Gyula.	Fabula János	Németh J.

Kezdete este 8 órakor.

NYILTÉR.*

Ma pénteken este
a Barossparki kioszkban
a katonazenekar
hangversenyt

rendez válogatott műsorrall.

Kitűnő hideg ételek és italok.

Számos látogatásért esd

Szűsz M. Frigyes,
a kioszk bérlője.

Belépti-díj 20 fillér.

Borbás Lajos,

szobatestő és mázó.

Arad, Weitzer János (volt Templom-utca 12.)

Ajánlja magát a nagyérdemű helybeli és vidéki közönség figyelmébe mindennemű szobatestő és mázó munkák elkészítésére, u. m.: eresztés és lényeztetés a leggyazartóbbtól a legdíszesebb kivitelig jutányos árak mellett.

Szilid, pontos és lelkiismeretes munkák elvégzéséről a t. háztulajdonos és lakásbérlok biztosítottak.

Jerson-Cacao

könnyen emészthető, jó ízű, vastartalmu eledel, és erősítő szer, amely vért képez és az idegeket erősíti.

Tudakozódjunk orvosainknál.

Minden gyógyszerárban kapható.

Főraktár Aradvármegye részére **VOJTEK** és **WEISZ** drogueria nagykereskedésében Aradon. 2572

Üzlet áthelyezés!

Van szerencsém a t. cz. közönség becses tudomására hozni, hogy **Csernovics Péter-utczai**

asztalos üzletemet

Boros Béni-tér 23. szám alá, a volt Kremmer-féle asztalos üzlethelyiségbe áthelyeztem.

Elvállalok minden az épület és műbutor szakmába vágó munkákat, u. m.: épület asztalos munkát, portálokat, bolt és irodai berendezéseket Konyha, háló, ebédlő és szalon butor berendezést, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, a legjutányosabb gyári áron.

Kivonat a butor árjegyzékemből:

1 complet hálószoba matt, faragott	100 frttól
1 ebédlő berendezés matt, faragott	90 "
1 pár ágy, fényezett	18 "
1 " matt, tornyos, faragott	26 "
1 ruhaszekrény, fényezett	25 "
1 " matt	28 "
1 kredenz matt, faragott, magas diszes	45 frttól és feljebb.

Részletfizetésre meggyőzés szerint.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. — Rajzokkal díjmentesen szolgálak.

Kérve a t. cz. közönség becses rendeléseit, maradtam

Tisztelettel

1400

Kiss Gyula,
épület és műbutor asztalos.

Cséplőgépek

felszereléséhez szükséges hivatalos

Mentőszekrények

10 koronáért kaphatók

Vojtek és Weisz

drogueria és parfümeria nagykereskedésében 1427

ARADON.

Kitünő mellékkeresetet

találhatnak hölgyek és urak, akik ismerőseik körében az én különleges **kávé, thea, rum és szivarkáimat** ajánlják.

Leon Bravo, Hamburg 14.

Magyar levelekre is azonnal válaszolunk.

1580

Váradi János

Urás. Arad Hunyady ezelőtt Fekete kutya-utca (a Hunyady kávéházzal szemben.)

Elad, vesz és szakszerűen javít mindenféle órákat, végez a szakmába vágó műveleteket pontosan 2 évi jótállás mellett.

Raktáron tartok mindennemű arany- és ezüsttört aranyat és ezüsttörtöt. 1491

16283—1903.

Hirdetmény.

A folyó évi június hónapban engedélyezett italmérések várható forgalmáról szerkesztett 9 darab összeírású jegyzéket az állami jóvedékről szóló 1899. évi XXV. t. cz. 17. § a és az erre vonatkozó utasítás 17. § a értelmében 1903. évi július 11-ik napjától számítandó 8 napra közzételemre azzal teszzük ki, hogy az ellen nemcsak az érdekeltek: névszerint Fitus József, Sznopka Jakabné, Ferenczi Vilmos, Schreiber Lajos, ifj. Weisz Mór, Lisinszky Lajosné, Tagányi István, Fényes János és Kolbásza István, hanem az aradi ipartestület és kereskedelmi testület is nyújthat be 8 napon belül a fogyasztási adófelügyelőségnek észrevételeket.

Arad, 1903. évi július hó 9. én.
A városi tanács.

Egy jó forgalmu helyen

egy

mészárszék

teljes berendezéssel

eladó,

esetleg egy társ kerestetik.

Czím a kiadóhivatalban. 1567

Veszek zálogcédulákat.

DEUTSCH IZIDOR

óras és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Arad legolcsóbb bevásárlási forrása

órák és ékszerekben.

Készpénzért a legmagasabb árban vesz vagy más új tárgyakra becserél mindenféle drágaköveket, arany-, ezüsttárgyakat, jó vagy tört állapotban.

TELEFON 438. 1431

Veszek zálogcédulákat.

Cséplőgép és járgány tulajdonosok figyelmébe!!

Az 1893. XXVIII. törvénycikk értelmében minden **cséplőgép tulajdonos köteles** balesetknél az első segélynyújtáshoz szükséges kötszerekkel felszerelt

Mentőszekrényt

készletben tartani.

Mint hogy fenti rendlet be nem tartása pénzbírsággal jár, saját jól felfogott érdekében ajánlom legkitünőbb szerekkel, és jól zárható dobozzal ellátott

Mentőszekrényemet

Előírás szerint összeállítva, használati utasítással 5 frt. Hiányos mentőszekrények jutányosan kiegészítettnek.

Lábizzadás

Hónaljizzadás

ellen kipróbál biztos hatásu szer a **Hajós-féle**

Szárit!!!

HINTÓPOR

Szagtalanit!

(Tanno-salicyl comp.)

126

Ára egy doboznak 35 kr.

Fenti szerek egyedül kaphatók

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratóriumában
Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

APRÓ HIRDETÉSEK.**Egy kevésbé használt**

4 üléses automobil jutányosan eladó. Értekezhetni Ascher Ferencz és Társa műszerészknél. Arad, Deák Ferencz-utca 39. 1571

SÍÓFOK

a Balaton

leghullámzóbb pontján.

Tökéletes

tengeri fürdő.

Arad legrégebb kerékpár és varrógép javítóműhelye és raktára, Szabadság-tér 7. sz.

Hammer Vilmos

villany-műszerész.

Telefon szám 96.

Elsőrendű drezdai kerékpárok.

Raktáron

Singer karikahajós varrógépek

műhímszere, továbbá

zajtalan járásu Singer varrógépek 32 frtért öt évi jótállás mellett.

Villanyosengő

és 1513

telefon-berendezést

szakszerűen és jótállás mellett vállalok. — Nagy raktár kerékpár és varrógép alkatrészekben.

Telephon 364. sz.

9208—1908. kh. szám.

Hirdetmény.

Az utóbbi időben előfordult gyakori ebmarási esetből azt következtetem, hogy a kutyáknak 40 napi szájkosárral való ellátására f. évi június hó 24-én 8946—1908. sz. a. kiadott és hirdményileg, valamint dobszó útján is közzétett rendeletem az ebtartó közönség által betartva nem lett, ennél fogva figyelmeztetem az ebtartó közönséget, hogy a fentebb hivatkozott intézkedésemet annál is inkább betartsa, mert amennyiben az ebmarási esetek ismétlődni fognak, az esetben az 1888. évi VII. t. cz. 69. szakaszában biztosított jogomnál fogva a város területén levő összes kutyáknak 40 napig való kötve tartását és a szabadon poráz nélkül járó kutyáknak tekintet nélkül arra, hogy szájkosárral vannak ellátva vagy sem, elfogását és kiirtását fogom elrendelni.

Arad, 1908. évi július hó 3-án a kapitányi hivatal, mint I. fokú állat egészségügyi hatóság.

Green,

t. főkapitány.

Permetező

3 évi jótállással (ingyen javítás.)

E permetező alkatrészei a rézoldattal semminemű érintkezésbe nem jönnek s így azokat sem megtámadni, sem eldugni vagy megrongálni nem képes. Ára 32 kor., 3 évi ingyen javítással.

Hönig Frigyes

harangöntőnél

Arad, Rákóczy-utca 28. sz.

Ugyanott

Borszivattyuk

s hozzávaló legjobb minőségű gumicsövek.

Tüzi-fecskendők

s hozzávaló legjobb minőségű belül gummizott kenderítőmlők és kutak. Mindennemű javítások elfogadtnak.

Két tanuló felvétetik.

Wolster Izsó

urizsábé

Aradon, Szent Pál-utca 3. sz.

(szemben az Erdélyi kávéházzal.)

Elvállal, bármilynemű urizsábék mérték szerinti elkészítését a legjobb dívat és pontos szabás szerint a legjutányosabb árak mellett.

Javításokat és átalakításokat olcsón eszközöl. 228

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy Aradon

kárpitos és diszítő-üzletet nyitottam.

Több éven át Budapest, Bécs, Berlin, Brüssel és Párisban elsőrendű műtermekben dolgoztam, úgy, hogy azon kellemes helyzetben vagyok t. cz. rendelémnek legkényesebb igényeinek is megfelelek.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig a legjutányosabb árak mellett.

Elvállalok olcsón lakásberendezéseket helyben és vidéken. Költőkódécek alkalmával butorcsonmogolást, ugyszintén használt kárpitozott butorok és billiardasztalok újra áthuzását gyorsan és olcsón eszközölök.

Tisztelettel

Reiner J. Gyula

kárpitos és diszítő

Thököly-tér 8/a. szám (Prolich-ház.)

Rohitsi „Styriaforras“ gyógyvíz.

Gyomordaganatok és görceák, Bright-féle tüdőgyulladás, Hörg és gegebántalmak, Gyomor és bélhurut, Csukorbetegség, Nehéz székelés, Májbajok ellen.

Nagyszerű eredmények!

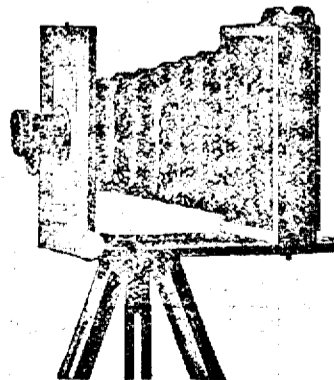
Nagybani raktár Magyarország részére: Hoffmann József Budapest, Báthory-utca 8. 2575

AZ

Amateur és fényképész

urakat tisztelettel értesitem, hogy a

tavaszi idényre rendelt fényképző-gépek megérkeztek

Minden egyes gépért vagy cikkért teljes jótállást vállalok.

BLOCH H.

fénykép-cikkek raktára.

1498

Arad, az Arad városi részvénytársaság könyvtárában.

KINTZLER ZOLTAN

Chronometer művész és órászersz

Arad, Andrássy-tér 20. (Régi Arena.)

Kizárólag finom

óra és ékszer kapható.

Pontos és szolid kiszolgálás!

Masolat. 1591/1903. tkv. szám.

Árverési hirdetmény.

Katona Mihály szegedi lakos ezen önkéntes kérelem következtében sz. árverés végrehajtási joghatállyal az 1881. LX. t. cz. 204. §-a alapján és a 146. § értelmében az aradi kir. törvény szék területén lévő, Arad városában fekvő, az aradi 6505. számú telekkönyvben A. + 1. sor, 8947/2 5 hrsz. alatt foglalt ingatlanra 9360 koronában ezennel megállapított kiáltási árban elrendeltetik. Az árverés megtartására határidőül 1908. évi július hó 30 napjának délelőtti 10 órája az igazságügyi palota I. emelet 88. sz. szobájában tüzetik ki.

Árverezni szándékozok tartoznak az ingatlan becslésének 10%-át, vagyis 936 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett, árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 8333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyi ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni. Vevő köteles a vételárt három egyenlő részletben és pedig az első az árverés jogerőre emelkedése napjától számítandó 8 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó 15 nap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számítandó 30 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 5%-os kamatokkal együtt az 1881. évi december hó 6-án 89415. I. M. sz. alatt kelt rendeletben előírt módon az aradi kir. adóhivatalnál, mint bírői letéti pénztárnál lefizetni. A bánatpénz az utolsó részletbe fog befizettetni. Az ezen árverési hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóságnál 86. ajtó és Arad város előjáróságánál tekinthetők meg. Az elrendelt árverés a fentírt telekkönyvben feljegyeztetni, ezen árverési hirdetmény egy példánya a bírósági hirdetményi táblájára kifüggesztetni, továbbá kifüggesztés végett, az árverési feltételek pedig megtekinthetők végett egy-egy példányban Aradváros előjáróságának, nemkülönbén ezen árverési hirdetmény egy-egy példánya Araddal szomszédos községekben a helybeli s. okás szerint azonnali körzés végett a nevezett községek előjáróságainak megküldeni, és tekintve, hogy a kiáltási ár 4000 koronát meghalad, ezen árverési hirdetménynek törvényszerű kivonata Bpesti hiv. Közlönyben 3-szori közzététel végett végrehajtató ügyvédjének kiadatni rendeltetik, a ki utasítottik, hogy a közzétételt igazoló lappéldányokat az árverés foganatosítására kiküldöttnek adja át. Kelt Aradon, 1908. évi márczius hó 24. napján. a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

1577